

1 KORINTHE

1:1-9

De achtergrond van de brief en Paulus' opening over genade, geestelijke gaven en gemeenschap met Christus.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-korinthe/1-1-9

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Paulus' eerdere brieven aan Korinthe	4 min	5
2	Korinthe als havenstad en bestuurscentrum	2 min	7
3	Afgodendienst en ontucht in Korinthe	2 min	8
4	Paulus bij Priscilla en Aquila	3 min	9
5	Gemeentestichting en schrijven vanuit Efeze	2 min	10
6	Berichten over problemen in de gemeente	3 min	11
7	De vragenbrief van de Korintheïers	4 min	13
8	Christelijke vrijheid en afgodenoffers	2 min	15
9	De voorschriften van het apostelconvent	2 min	16
10	Voedselvrijheid en rekening houden met Joden	2 min	18
11	Liefde stelt grenzen aan de vrijheid	4 min	19
12	Het gevaar van navolging bij een zwak geweten	6 min	22
13	Wanorde tijdens de samenkomsten	3 min	24
14	Liefde als antwoord op de gemeenteproblemen	2 min	25

15	Vragen over huwelijk, afgodenoffers en gaven	3 min	26
16	De opstanding tegenover het Griekse denken	2 min	28
17	De partijen en de opening van de brief	2 min	29
18	Sosthenes en de rechtszaak voor Gallio	4 min	31
19	Sosthenes en Crispus worden christenen	3 min	33
20	Plaatselijke kwesties en raadselachtige teksten	3 min	34
21	De brieven lezen vanuit hun eerste lezers	3 min	36
22	Plaatselijke voorschriften vandaag toepassen	4 min	38
23	Paulus dankt voor Korinthe, maar niet Galatië	2 min	40
24	Genade als rijkdom aan geestelijke gaven	3 min	41
25	Genadegaven ontvangen om anderen te dienen	2 min	43
26	Gods genade als kracht voor Paulus' werk	3 min	44
27	Het getuigenis bevestigt in of onder hen	2 min	46
28	Tekenen en wonderen bevestigen het Evangelie	5 min	48
29	De openbaring van Jezus en het laatste Bijbelboek	3 min	51

30	Bewaard tot het einde en de wederkomst	4 min	52
31	De dag van Christus en de dag van de Heere	3 min	54
32	De dag van de Heere en het wereldeinde	3 min	55
33	Eén dag van wederkomst en eenheid in Christus	3 min	57
	Om verder te lezen		58

1

Paulus' eerdere brieven aan Korinthe

We beginnen met onze studie van het boek 1 Korinthe. We noemen het 1 Korinthe omdat het de eerste is van de twee brieven aan de Korintheïers die in onze Bijbel staan. Maar vóór deze brief heeft Paulus in werkelijkheid al een brief aan de Korintheïers geschreven. De allereerste brief aan de Korintheïers zou dus aan deze brief voorafgaan, maar die zijn we kwijtgeraakt. We weten alleen dat hij bestaan heeft omdat Paulus hem noemt als een eerdere brief die hij vóór deze had geschreven. Hij noemt hem in 1 Korinthe 5:9. Hij zegt:

Ik heb u geschreven in de brief dat u zich niet moet inlaten met ontuchtplegers.

1 KORINTHE 5:9

Vervolgens zegt hij in vers 11:

Maar nu heb ik u geschreven dat u zich niet moet inlaten met iemand die, terwijl hij een broeder wordt genoemd, een ontuchtpleger is, of een hebzuchtige, of een afgodendienaar, of een lasteraar, of een dronkaard, of een rover. Met zo iemand moet u zelfs niet eten.

1 KORINTHE 5:11

Hij maakt onderscheid tussen wat hij hun eerder in een vorige brief schreef en wat hij hun nu schrijft. Dat wijst er beslist op dat dit niet zijn eerste brief aan hen was, hoewel geen enkele brief die hij mogelijk vóór deze geschreven heeft voor ons beschikbaar is. Die is niet bewaard gebleven. Misschien was hij heel kort. Of, zoals sommige geleerden hebben gedacht, misschien is die eerdere brief bewaard gebleven in de vorm van enkele hoofdstukken aan het einde van 2 Korinthe.

Ik deel die theorie niet. Geleerden komen met allerlei vernuftige theorieën die naar mijn mening absoluut geen stevige basis hebben. Ze zoeken in feite altijd naar een vernuftige nieuwe manier om de dingen te zien die niemand eerder heeft gezien. Sommigen hebben geprobeerd te beweren dat er tegen het einde van 2 Korinthe hoofdstukken staan die oorspronkelijk misschien geen deel uitmaakten van 2 Korinthe. Die zouden iets kunnen zijn wat op de een of andere manier, tijdens de overlevering van deze brieven door de eeuwen heen, eraan vast is komen te zitten: de eerdere verloren brief van Paulus aan de Korinthiërs.

Er is beslist niets wat ons dwingt die opvatting te aanvaarden, en we zullen niet aannemen dat ze juist is. We zullen aannemen dat de eerste brief waarover hij in hoofdstuk 5, vers 9 spreekt, nu verloren is.

Het is ook mogelijk dat er een derde brief is geweest die verloren is gegaan. In 2 Korinthe verwijst hij namelijk naar een eerdere brief die, zo zegt hij, met droefheid en verdriet geschreven was. Het is niet zeker welke brief hij daarmee bedoelt. We hebben het over enkele regels in 2 Korinthe, hoofdstuk 7, en 2 Korinthe, hoofdstuk 2. We zullen die nu niet bekijken, want dat is niet de brief die we op dit moment bestuderen. Maar in 2 Korinthe, in de brief die wij zo noemen, verwijst hij wel naar een brief die hij geschreven had en die een bedroevende brief was. Daarin eiste hij dat er gemeentelijke tucht zou worden uitgeoefend. De gemeente had dat trouw gedaan, en nu schreef hij om hen daarvoor te prijzen.

Het is onzeker of Paulus met die bedroevende brief waarnaar hij in 2 Korinthe verwijst, terugverwijst naar deze brief die wij 1 Korinthe noemen, zoals sommige mensen denken. Het kan ook zijn dat hij werkelijk verwijst naar nog een andere verloren brief die hij aan deze mensen had geschreven en die mogelijk geschreven was tussen 1 Korinthe en 2 Korinthe in.

Volgens deze opvatting, die onder geleerden breed wordt aangehangen, waren er in werkelijkheid vier brieven aan de Korinthiërs, en bezitten wij alleen de tweede en de vierde daarvan. De eerste, die vóór 1 Korinthe geschreven werd, is verloren. Volgens deze opvatting zou ook de derde verloren zijn, die tussen 1 en 2 Korinthe geschreven werd. Wanneer 2 Korinthe wordt bestudeerd, zal er misschien gelegenheid zijn om de

sterke punten van die theorie te bespreken, al is die niet van groot belang. Dit is niet de eerste keer dat Paulus aan de Korinthiërs heeft geschreven. Volgens zijn eigen uitspraken is dit op zijn minst een tweede brief aan hen. Hij zegt dat zelf.

2

Korinthe als havenstad en bestuurscentrum

Korinthe was een stad in Achaje. Achaje was het zuidelijke deel van Griekenland. Het Griekse schiereiland was verdeeld in een noordelijk en een zuidelijk district of provincie. De noordelijke provincie heette Macedonië. Het zuidelijke deel van het schiereiland, het deel dat de Middellandse Zee in stak, heette Achaje.

In dit zuidelijke deel van het schiereiland was een plek met een zeer smalle landengte. Daar werden schepen soms over een korte strook land van het ene water naar het andere vervoerd. Die strook was ongeveer vijf en een halve kilometer breed. Soms werd het gemakkelijker geacht om de schepen gewoon uit het water te tillen en ze vijf en een halve kilometer te dragen dan om om de zuidpunt van Griekenland heen te varen.

Korinthe lag op de plek waar deze schepen deze landengte kwamen oversteken. Daarom was het een havenstad. Het was een welvarende stad. Ongeveer 150 jaar vóór Christus was ze door de Romeinen verwoest. Maar ongeveer een eeuw later, ik denk dat het rond 46 voor Christus was, had Julius Caesar de stad herbouwd. Inmiddels was ze het bestuurscentrum van de Romeinen in Achaje, de Griekse provincie Achaje.

Hoewel de stad daar het bestuurscentrum van de Romeinse provincie was, genoot ze in de Romeinse wereld helemaal geen aanzien. De Korinthiërs stonden er niet alleen om bekend dat ze welvarend waren, maar ook dat ze bijzonder verdorven waren, vooral op seksueel gebied. De uitdrukking ‘de Korinthiër uithangen’ was in de Romeinse wereld een gangbare uitdrukking voor iemand die zich met het laagste en verachtelijkste seksuele gedrag bezighield. Van zo iemand werd gezegd dat hij de Korinthiër uithing. Wanneer in Romeinse en Griekse toneelstukken uit die tijd Korinthiërs werden uitgebeeld, dat wil zeggen inwoners van deze stad, werden ze altijd afgeschilderd als dronkaards en losbandige vrouwenversierders, enzovoort. Een van de redenen

daarvoor is dat er in Korinthe een tempel van Aphrodite stond, de godin van de liefde. Het is interessant, al is het voor dit punt misschien niet van belang, dat Paulus aan deze mensen schreef wat wij het hoofdstuk over de liefde noemen, over wat liefde wel en niet is. In 1 Korinthe 13 schreef hij dit aan de gemeente die gevestigd was in de stad waar de godin van de liefde haar tempel had.

3

Afgodendienst en ontucht in Korinthe

De tempel van Aphrodite werd bediend door duizend priesteressen die slavinnen waren en als prostituee werkten. Dit is bekend uit historische verslagen. Het wordt niet betwist. Er waren duizend tempelprostituees bij de tempel van Aphrodite, en seksuele ontucht was een van de manieren waarop deze godin in die tempel werd aanbeden. Voor ons lijkt dat verbijsterend, al wordt het misschien minder verbijsterend naarmate onze eigen cultuur verdorvener wordt. Maar hoe erg het ook met ons geworden is, het lijkt beslist nog altijd enigszins verbijsterend dat er openlijk prostitutie zou plaatsvinden bij een tempel en dat seksuele immoraliteit in de cultuur beschouwd zou worden als onderdeel van de aanbidding van een godheid.

Misschien denken sommige mensen in onze cultuur er zo over. Ik weet het niet. Ik denk dat ik niet al te verbaasd zou zijn. Individuen doen allerlei bizarre en perverse dingen. Maar onze samenleving als geheel is nog niet zover dat de meeste mensen seksuele immoraliteit zouden zien als een vorm van aanbidding die goedgekeurd moet worden en als iets goeds.

Dit was echter wel het geval in Korinthe, en dat is misschien een van de redenen waarom ontucht zo ongeremd in die cultuur voorkwam. Ook in de gemeente was het een probleem, zoals we ontdekken wanneer we de brieven aan de Korintheïers lezen. Het is niet al te verrassend dat we in onze eigen hedendaagse kerk in dit land problemen met ontucht hebben. Hoe verdorvener onze samenleving wordt, hoe groter de verleidingen op dit gebied worden.

Als we ons konden voorstellen dat we in Korinthe leefden in een tijd waarin aan ontucht geen schande en geen negatieve betekenis verbonden was, dan kun je begrijpen hoeveel groter de verleiding of de neiging zou zijn om tot dat soort gedrag te vervallen, zelfs nadat iemand christen was geworden. Als zo iemand tot enige vorm van zonde zou vervallen, zou ontucht een van de zonden zijn die bijzonder aantrekkelijk waren en waar in de cultuur gunstig tegenaan werd gekeken.

4

Paulus bij Priscilla en Aquila

Paulus bezocht deze stad tijdens zijn tweede zendingsreis, waarschijnlijk rond het jaar 51 of 52 na Christus. Hij kwam daar vanuit Athene. Hij had in Macedonië geëvangéliseerd. Hij was in Filippi, Thessalonica en Berea geweest. Daarna was hij naar het zuiden gegaan en in Athene geweest. Daarover lezen we natuurlijk in Handelingen 17, waar hij op de Marsheuvel tot de filosofen sprak. Hij had in Athene niet veel succes. Enkele mensen kwamen wel tot geloof, maar bij het lezen van Handelingen 17 krijg je de indruk dat het enigszins een teleurstelling was dat daar, in zo'n groot cultureel centrum als Athene, geen belangrijk werk voor het Evangelie tot stand kwam.

Maar Paulus ging vandaar naar Korinthe. Dit staat opgetekend in het achttiende hoofdstuk van Handelingen. Ons wordt verteld dat Paulus, toen hij in Korinthe kwam, een Joods echtpaar ontmoette, Priscilla en Aquila. Zij waren Joden die uit Rome verbannen waren. Ze waren onlangs vanuit Italië naar Griekenland gekomen en hadden in Korinthe onderdak gevonden. Waarom ze die stad hadden gekozen, weten we niet. Misschien hadden ze daar familieleden.

We weten niet eens of ze christenen waren toen Paulus hen ontmoette, hoewel het mij waarschijnlijk lijkt dat ze dat wel waren. Maar aan de andere kant is dat misschien niet waarschijnlijk. Je zou het beide kanten op kunnen beargumenteren. In Handelingen wordt ons verteld dat Paulus bij hen bleef. Hij nam bij hen zijn intrek, maar er staat niet dat hij bij hen zijn intrek nam omdat ze gelovigen waren. Er staat dat hij dat deed omdat zij tentenmakers waren, net als hij. Blijkbaar ging hij bij hen in dienst, of vormde hij met hen een tijdelijk samenwerkingsverband, of iets dergelijks. Zo kon

hij tijdens zijn bediening in die stad in zijn eigen levensonderhoud voorzien. Hij bleef daar achttien maanden. Volgens Handelingen 18 diende Paulus achttien maanden in Korinthe.

Om je de waarheid te zeggen, het is volstrekt niet duidelijk of Priscilla en Aquila christenen waren toen Paulus hen ontmoette. Tegen de tijd dat hij vertrok, waren ze dat beslist. De Bijbel vermeldt hun bekering niet. Er staat alleen dat Paulus bij hen zijn intrek nam en met hen werkte. Ik denk dat je zou kunnen aanvoeren dat, als ze al christenen waren voordat Paulus hen ontmoette, de vraag is waarom ze in die stad dan nog niet aan evangelisatie hadden gedaan. Het lijkt erop dat zij daar vóór hem waren aangekomen.

Aan de andere kant, als ze christelijke Joden uit Rome waren die daar kort daarvoor waren aangekomen, hadden ze misschien nog niet de gelegenheid gehad om veel werk te doen. Ook hadden ze misschien niet de evangelistische gaven die Paulus had. Misschien waren ze eenvoudigweg christenen die nog maar kort daarvoor naar dat gebied waren verdreven. En misschien waren ze enthousiast toen er een evangeliserende apostel naar hun stad kwam en heetten ze hem graag welkom in hun huis.

5

Gemeentestichting en schrijven vanuit Efeze

We kunnen hierover alleen maar gissen, en ik denk dat het vruchteloos is om dat te doen, omdat het weinig verschil maakt. We weten dat Paulus, in elk geval gedurende een deel van de tijd die hij in Korinthe doorbracht, bij christenen woonde, Priscilla en Aquila. Hij sprak eerst in de synagoge en werd daar vervolgens afgewezen, zoals gewoonlijk gebeurde op de meeste plaatsen waar hij kwam. Daarna zette hij zijn werk voort vanuit het huis van iemand die Justus heette. En zoals ik al zei, bleef hij daar ongeveer achttien maanden. Daarna ging hij voor een kort bezoek naar Jeruzalem om daar wat geld af te leveren, en vervolgens begon hij aan een derde zendingsreis, die hem naar Efeze bracht. In Efeze bleef hij het grootste deel van drie jaar. Tijdens die periode in Efeze schreef hij deze brief, althans, zo lijkt het. Naar alle waarschijnlijkheid werd 1 Korinthe omstreeks het jaar 55 na Christus geschreven.

Paulus verbleef in dat jaar in Efeze, en waarschijnlijk schreef hij dit tegen het einde van zijn verblijf daar. Want in hoofdstuk 16 vermeldt hij dat hij slechts tot Pinksteren in Efeze wil blijven. Dit is 1 Korinthe 16:8:

Ik zal echter tot Pinksteren in Efeze blijven,

1 KORINTHE 16:8

Dit wijst erop dat hij in Efeze was en van plan was daar tot de zomer te blijven. Pinksteren valt in de zomer.

Sommigen hebben gedacht dat Paulus' uitvoerige bespreking van de opstanding in 1 Korinthe 15 de brief bijzonder toepasselijk zou maken voor de paastijd, en dat hij hem misschien ergens in het voorjaar heeft geschreven, rond Pasen, met die nadruk op de opstanding. Hij zei natuurlijk dat hij tot de zomer zou blijven en daarna naar Korinthe zou komen. Persoonlijk zie ik niet veel grond voor de veronderstelling dat 1 Korinthe 15 werd geschreven omdat hij in de paastijd aan het schrijven was. Het lijkt mij dat hij het schreef omdat er in Korinthe een probleem bestond dat behandeld moest worden, en dat kon op elk moment van het jaar zijn. Als mensen ontkennen dat er een opstanding is, hoeft het geen Pasen te zijn om een uitvoerige verhandeling over dat onderwerp te rechtvaardigen.

6

Berichten over problemen in de gemeente

Wat de opbouw van het boek 1 Korinthe betreft, zijn er aanwijzingen dat Paulus 1 Korinthe mogelijk in twee gedeelten heeft geschreven. In vers 11 van hoofdstuk 1 zegt hij dat hij een bericht had ontvangen van mensen uit het huis van Chloë. Enkele mensen uit dat huis, mogelijk een huisgemeente die bij Chloë samenkwam, hadden per brief of persoonlijk contact met hem opgenomen en hem verteld dat er verdeeldheid in de gemeente was. Daarom schreef hij hun hierop een antwoord, en dat antwoord is te vinden in de eerste vier hoofdstukken van 1 Korinthe. Er is

enige reden om te geloven dat dit zijn hele brief zou worden: dat de eerste vier hoofdstukken waren geschreven en dat hij die bij deze gelegenheid als zijn brief aan de Korintheïers beschouwde.

Maar voordat die werd verzonden, ontving hij andere boodschappers. Zij worden in hoofdstuk 16 bij name genoemd. In vers 17 zegt hij:

En ik verblijd mij over de komst van Stefanus en Fortunatus en Achaïcus, want zij hebben aangevuld wat mij van uw kant nog ontbrak,

1 KORINTHE 16:17

Kennelijk kwamen deze drie mannen bij hem, mogelijk toen hij bijna klaar was om de eerste vier hoofdstukken te verzenden, die hij als antwoord op het bericht van Chloë had geschreven. Deze mensen brachten kennelijk verder nieuws mee over wat er in de gemeente gaande was, want Paulus hoorde enkele verontrustende dingen. In hoofdstuk 5, vers 1, zegt hij:

Men hoort algemeen dat er hoererij onder u voorkomt, en wel zo'n vorm van hoererij waarvan zelfs onder de heidenen geen sprake is, namelijk dat iemand de vrouw van zijn vader heeft.

1 KORINTHE 5:1

Daarom behandelt hij dat in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 is hij ook verbaasd wanneer hij ontdekt dat sommige Korintheïers elkaar voor de rechter sleepten en elkaar aanklaagden, en daarom behandelt hij dat.

Het staat niet vast, maar het is mogelijk dat in hoofdstuk 5 en 6 de verwijzingen naar ontucht en rechtszaken informatie weerspiegelen die hij eveneens uit het huis van Chloë had gekregen. Die dingen zijn echter zo ernstig, zulke belangrijke dingen, dat het nauwelijks aannemelijk lijkt dat hij vier hoofdstukken zou wijden aan alleen het probleem van verdeeldheid, wat een groot probleem is. Maar als er ontucht in de gemeente plaatsvond en mensen elkaar voor de rechter sleepten, lijkt het erop dat hij zich nauwelijks zou kunnen inhouden en vier hoofdstukken lang over een zo algemeen

onderwerp als eenheid zou spreken, terwijl hij dit in gedachten had. Velen denken dat hoofdstuk 5 het begin vormt van een verder antwoord op nieuwe informatie die hij had ontvangen nadat hij de eerste vier hoofdstukken had geschreven.

7

De vragenbrief van de Korinthiërs

Samen met de informatie over ontucht in de gemeente en rechtszaken in de gemeente werd er kennelijk een brief van de christenen in Korinthe bij Paulus bezorgd, misschien door diezelfde mannen, Stefanus, Fortunatus en Achaïcus. De leiders in de gemeente waren misschien niet in staat enkele vragen die hun werden gesteld te beantwoorden, of enkele geschillen die zich in de gemeente voordeden te beslechten. Daarom hadden ze Paulus een brief gestuurd, in de hoop op zijn gezaghebbende antwoord over bepaalde zaken.

We zien bijvoorbeeld in hoofdstuk 7, vers 1, dat Paulus zegt:

Wat nu de dingen betreft waarover u mij geschreven hebt: het is goed voor een mens om geen vrouw aan te raken.

1 KORINTHE 7:1

Hij reageert dus duidelijk op een brief die hij nu van hen heeft ontvangen. Vanaf dit punt zegt hij herhaaldelijk:

En dan over, en dan over, en dan over.

Hij zegt het in hoofdstuk 7, vers 1. Hij zegt het opnieuw in hoofdstuk 8, vers 1:

En wat de afgodenoffers betreft: wij weten dat wij allen kennis bezitten. De kennis maakt opgeblazen, maar de liefde bouwt op.

1 KORINTHE 8:1

In hoofdstuk 12, vers 1:

Wat nu de geestelijke gaven betreft, broeders, wil ik niet dat u onwetend bent.

1 KORINTHE 12:1

Aangaande dit, aangaande dat. Kennelijk reageert Paulus vanaf hoofdstuk 7 op een brief die hem was toegestuurd, en behandelt hij de dingen waarover zij vragen hadden gesteld.

Daarom zouden we het boek, in elk geval voorlopig en met enig voorbehoud, als volgt kunnen indelen. De eerste vier hoofdstukken geven uitdrukking aan Paulus' bezorgdheid over verdeeldheid in de gemeente en lijken een reactie te zijn op een bericht dat hij van de huisgenoten van Chloë had ontvangen. Ook de hoofdstukken 5 en 6 zijn een reactie op een bericht dat Paulus had ontvangen over wangedrag in de gemeente. Of hij die berichten van de huisgenoten van Chloë heeft gekregen of van deze andere groep, Stefanus, Fortunatus en Achaïcus, die blijkbaar later naar hem toe kwam, weten we niet. Maar het laatste lijkt waarschijnlijk. De hoofdstukken 5 en 6 gaan dus over ontucht en rechtszaken in de gemeente. Vervolgens zien we vanaf hoofdstuk 7 dat Paulus reageert op zaken die werden genoemd in de brief die hem was toegestuurd. Die brief is waarschijnlijk overgebracht door diezelfde drie mannen die in hoofdstuk 16, vers 17 worden genoemd.

Om het zo te zeggen dat je het gemakkelijk kunt onthouden: er waren vijf problemen in de gemeente die Paulus wilde behandelen, en er waren vijf vragen die hij wilde beantwoorden. Vijf problemen die hij behandelde en vijf vragen die hij beantwoordde. De vijf vragen stonden blijkbaar in hun brief aan hem. Dus behandelt hij eerst grotendeels vijf problemen. Een deel daarvan staat niet precies aan het begin.

Het eerste probleem in de gemeente van Korinthe was verdeeldheid, zoals hij in hoofdstuk 1, vers 11 vermeldt. De precieze aard van die verdeeldheid wordt in hoofdstuk 1, vers 12 wat verder uitgewerkt. Hij zegt:

Ik bedoel dit, dat ieder van u zegt: Ik ben van Paulus, ik van Apollos, ik van Kefas, en ik van Christus.

1 KORINTHE 1:12

Deze mensen verdeelden zich in kampen achter leraren van wie zij dachten dat die het beste inzicht in de dingen hadden. Zo verdeelden zij zichzelf in afzonderlijke denominaties, zoals wij dat tegenwoordig zouden kunnen noemen. Dat was iets slechts, en Paulus besteedde de hoofdstukken 1 tot en met 4 aan de behandeling daarvan.

Het tweede probleem in de gemeente is, zoals ik al zei, ontucht. Dat behandelt hij in hoofdstuk 5. Wanneer we het over ontucht hebben, bedoelen we seksuele immoraliteit in algemene zin. Maar in dit specifieke geval ging het om schokkende incest. In zijn reactie in hoofdstuk 5 laat Paulus zien hoe geschokt en verbijsterd hij daarover is.

Het derde probleem dat de gemeente van Korinthe had en dat in hoofdstuk 6 aan de orde komt, was dat christenen andere christenen voor de rechter sleepten. Christenen die christenen voor de rechter sleepten. Paulus vond dit ondenkbaar, ondenkbaar, en in hoofdstuk 6 legt hij uit waarom.

8

Christelijke vrijheid en afgodenoffers

Vervolgens blijkt uit de hoofdstukken 8 tot en met 10 dat er enig misbruik van de christelijke vrijheid plaatsvond. Als er iemand de apostel van de christelijke vrijheid was, dan was het Paulus wel. Paulus was sterk gekant tegen wetticisme. Hij was ertegen dat men regels en voorschriften aan het Evangelie verbond als middelen om gerechtigheid of behoud te verkrijgen. Hij maakte heel duidelijk dat wij niet door die dingen behouden worden. Wij worden behouden door geloof, door genade, enzovoort. Maar tegelijkertijd vond Paulus dat de vrijheid die wij hebben, een vrijheid is die ons

gegeven is om een heilig leven te leiden, niet om een zondig leven te leiden. Het was beslist geen vrijheid die schaamteloos gebruikt mocht worden op een manier waardoor andere mensen misschien ten val werden gebracht of aanstoot zouden nemen.

Voordat de Korintheïers christen werden, hadden zij, als onderdeel van hun cultuur en hun normale manier van leven, geregeld bepaalde openbare feestmaaltijden in afgodstempels bijgewoond. Er waren veel afgodstempels. De tempel van Aphrodite was slechts één opvallend voorbeeld, maar in vrijwel alle Griekse en Romeinse steden waren veel tempels. Deze tempels leken op de Joodse tempel, in die zin dat er offers werden gebracht. Maar die werden aan valse goden gebracht, aan afgoden, of, zoals Paulus het in 1 Korinthe 10, vers 20 zegt, aan demonen.

De Grieken en Romeinen hielden daar vaak openbare feestmaaltijden. Wanneer de offers werden gebracht, werd namelijk een deel van het dier op het altaar verbrand en was het andere deel beschikbaar om op te eten. Er werden zoveel offers gebracht dat er eenvoudigweg niet genoeg priesters waren om alle resten op te eten. Daarom hield men openbare feestmaaltijden of verkocht men in sommige gevallen de resten van het aan afgoden geofferde vlees op de vleesmarkt. Er waren veel gelegenheden voor wat je zou kunnen noemen gemeenschap rond de tafel van de afgoden. Mensen konden naar deze openbare feestmaaltijden gaan en genieten van een goede vleesmaaltijd met wat overgebleven was van een offer dat aan afgoden was gebracht.

9

De voorschriften van het apostelconvent

Vóór Paulus' bezoek aan Korinthe had het apostelconvent in Jeruzalem een beslissend besluit genomen: heidenen hoefden niet onder de beperkingen van de Joodse wet te leven. Zij hoefden zich niet te laten besnijden en de Joodse wet niet te onderhouden. Dat weten we uit Handelingen 15. Jakobus had toen een brief opgesteld die blijkbaar door iedereen op het convent was goedgekeurd, ook door Paulus en Barnabas. In die brief had hij gezegd:

‘Luister, we gaan de heidenen vertellen dat ze geen Joden hoeven te worden. Ze hoeven geen proselieten te worden, zich te laten besnijden en al die dingen te doen. Maar er zijn wel enkele dingen die ze moeten vermijden.’

Er werden vier dingen genoemd. Vlees dat aan afgoden was geofferd, was daar één van. Wat verstikt was, bloed en ontucht waren de andere drie dingen die de heidenen moesten vermijden. Deze dingen waren uiteengezet in een brief die door Jakobus en het apostelconvent in Jeruzalem was opgesteld. Afschriften van deze brief werden aan Paulus en Barnabas meegegeven. Zij kregen de opdracht om, wanneer zij op hun zendingsreizen onder de heidenen gingen, aan de christenen uit de heidenen door te geven dat het apostelconvent in Jeruzalem deze bepalingen had uitgevaardigd.

Paulus stond blijkbaar niet van harte achter deze beperkingen voor de heidenen. Het lijkt duidelijk dat Paulus vond dat er niets bijzonders mis was met het eten van vlees dat aan afgoden geofferd was. Dat zegt hij zelfs in 1 Korinthe 8. Hij was verplicht deze brief aan de heidense gemeenten te bezorgen, ongetwijfeld ook aan de Korintheïers toen hij daar kwam. Hij bezocht Korinthe immers in Handelingen 18, drie hoofdstukken na het concilie van Jeruzalem. Hij zal dus afschriften van de brief van het concilie bij zich hebben gehad. Toen Paulus daar in Korinthe de gemeente stichtte, zal hij verplicht zijn geweest hun te laten zien wat het concilie van Jeruzalem had voorgeschreven:

maar aan hen moet schrijven dat zij zich dienen te onthouden van de dingen die door de afgoden besmet zijn, van ontucht, van het verstikte en van bloed.

HANDELINGEN 15:20

Blijkbaar heeft Paulus dit trouw onderwezen. Maar in zijn persoonlijke onderwijs had hij, naar het zich laat aanzien, ook duidelijk gemaakt dat hij sommige van die kwesties eigenlijk niet zo belangrijk vond. Gewurgde dieren, bloed en dingen die aan afgoden geofferd waren, hadden bijvoorbeeld allemaal met eten te maken.

10

Voedselvrijheid en rekening houden met Joden

Jezus had al gezegd, nog voordat Paulus zelfs maar ten tonele was verschenen:

Wat de mond ingaat, verontreinigt de mens niet; maar wat de mond uitkomt, dat verontreinigt de mens.

MATTHEÛS 15:11

De apostel Paulus begreep deze vrijheid waarschijnlijk beter dan bijna ieder ander. In Kolossenzen 2 zei hij dat je je door niemand moest laten veroordelen om wat je eet of drinkt, in Kolossenzen 2:16. In Romeinen 14:17 zei hij:

Want het Koninkrijk van God bestaat niet uit eten en drinken, maar uit gerechtigheid en vrede en blijdschap in de Heilige Geest.

ROMEINEN 14:17

Paulus begreep dat het voor God niet veel uitmaakte als heidenen vlees aten dat aan afgoden geofferd was.

De reden waarom het concilie van Jeruzalem zich daar zorgen over had gemaakt, was, zoals Jakobus het uitdrukte:

Want Mozes heeft van oude tijden af in elke stad mensen die hem prediken, want hij wordt elke sabbat in de synagogen voorgelezen.

HANDELINGEN 15:21

Dat betekent blijkbaar dat hij wilde dat de heidenen zich van sommige van deze schaamteloosheidse praktijken onthielden, zodat zij de Joden niet zouden ergeren, die vanaf de vroegste tijden in de denkwijze van Mozes waren onderwezen. De Joden

zouden er aanstoot aan nemen als christenen, heidenen of anderen, vlees aten dat aan afgoden geofferd was en sommige van deze andere dingen deden.

Uit wat Paulus in Romeinen of in 1 Korinthe 8 tot en met 10 schreef, kan men dus afleiden dat hij tijdens zijn verblijf bij hen verplicht was geweest hun mee te delen wat het concilie van Jeruzalem had gezegd, namelijk dat de heidenen zich van deze dingen moesten onthouden. Maar ongetwijfeld heeft hij ook zijn eigen persoonlijke opvatting geuit: dat alle dingen werkelijk geoorloofd zijn en dat God je niet zal oordelen op grond van wat je eet en wat je drinkt. Dat is een Joods idee en op zichzelf helemaal geen christelijk idee.

11

Liefde stelt grenzen aan de vrijheid

De reden waarom ik afleid dat Paulus al die dingen heeft gezegd, is dat een aantal mensen hem na zijn vertrek verkeerd begrepen leek te hebben. Blijkbaar namen zij als leus aan:

Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig.
Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar ik zal mij niet onder de
macht van ook maar iets laten brengen.

1 KORINTHE 6:12

Zoals je weet als je 1 Korinthe hebt gelezen, wordt deze uitdrukking meerdere keren gebruikt. De meeste uitleggers denken dat Paulus met 'Ik mag alles' in feite citeert wat sommige christenen in Korinthe zelf zeiden. Hij gebruikt die uitspraak ongeveer vier keer of vaker in 1 Korinthe. Die uitleggers kunnen gelijk hebben of ongelijk, maar heel veel verschil maakt het nauwelijks. Hij citeert het om er een aanvulling aan toe te voegen, iets wat het een beetje in evenwicht brengt. Wanneer hij zegt:

Ik mag alles, zetten veel vertalingen die uitspraak tussen aanhalingstekens, alsof Paulus citeert wat sommige christenen in Korinthe volgens hem zeggen.

Zij zeggen dus, op grond van wat Paulus had onderwezen:

Ik mag alles, Paulus had ongetwijfeld onderwezen dat alle dingen geoorloofd zijn. Maar dan moet Paulus dat in evenwicht brengen en zegt hij:

Ja, maar niet alles is nuttig. Niet alles helpt je verder. Ik laat me door niets tot slaaf maken.

Dit zijn enkele aanvullingen die Paulus aan die algemene leus toevoegt.

Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig.
Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar ik zal mij niet onder de
macht van ook maar iets laten brengen.

1 KORINTHE 6:12

Zo redeneert Paulus in deze brief.

Het lijkt erop dat de Korinthiërs meenden dat zij werkelijk in de geest van Paulus zelf handelden door zichzelf toe te staan vlees te eten dat aan afgoden geofferd was, en zulke dingen. Paulus moest hen daarin corrigeren en zei:

Maar niet in allen is deze kennis, want sommigen, die in hun geweten tot nu toe niet los zijn van de afgod, eten het vlees als afgodenoffer, en hun geweten, dat zwak is, wordt bevlekt. Voedsel nu brengt ons niet dichterbij God, want hetzij dat wij eten, wij zijn er bij God niet meer om; en hetzij dat wij niet eten, wij zijn er bij God niet minder om. Maar let erop dat deze vrijheid van u niet op een of andere manier een aanstoot wordt voor hen die zwak zijn. Want als iemand u, die deze kennis bezit, in een afgodstempel aan tafel ziet aanliggen, zal dan zijn geweten, omdat het zwak is, er niet toe aangezet worden om afgodenoffers te eten? En zal zo de broeder die zwak is door uw kennis verloren gaan, een broeder voor wie Christus gestorven is? Door zó te zondigen tegen de broeders en hen in hun geweten, dat zwak is, te treffen, zondigt u tegen Christus. Daarom, als het voedsel mijn broeder doet struikelen, dan zal ik in eeuwigheid geen vlees meer eten, opdat ik mijn broeder geen oorzaak geef tot struikelen.

1 KORINTHE 8:7-13

Hij zegt in hoofdstuk 8:

Wat dus het eten van afgodenoffers betreft: wij weten dat een afgod niets is in de wereld en dat er geen andere God is dan Eén.

1 KORINTHE 8:4

Maar, zegt hij, niet iedereen denkt er zo over. Er zijn volgens hem een aantal mensen die menen dat het verkeerd is om vlees te eten dat aan afgoden geofferd is, en zij struikelen er ernstig over wanneer ze jou dat zien doen. Hoewel het eten van vlees dus geen morele kwestie is, is liefde wel een morele kwestie. En je broeder laten struikelen is niet liefdevol. Daarom betoogt Paulus drie hoofdstukken lang dat we op sommige van deze terreinen weliswaar vrijheid hebben, maar dat liefde ons ertoe zou dwingen onze eigen vrijheid in bepaalde zaken te beperken, om te voorkomen dat we andere mensen problemen bezorgen.

12

Het gevaar van navolging bij een zwak geweten

De problemen die hij voorziet en die sommigen hiermee zouden kunnen hebben, zijn ten eerste dat mensen er helemaal van overstuur raken, dat mensen vinden dat je zulke dingen als christen niet hoort te doen, dat ze je veroordelen en dat hun eigen geest verontreinigd raakt doordat ze jouw vrijheid niet kunnen verwerken. Maar een ander probleem dat hierdoor zou kunnen ontstaan, zoals hij in hoofdstuk 10 aangeeft, is dat het eten van vlees dat aan afgoden geofferd is, voor sommige mensen in hun eigen denken een gelegenheid wordt om zich aan de afgod toe te wijden. Bedenk dat deze mensen waren opgegroeid in een cultuur waarin ze voortdurend in afgodstempels aten en dat ze dit deden als een daad van aanbidding. Het zou zoiets zijn als wanneer wij tot de conclusie kwamen dat de katholieke mis een gruwel voor God was en dat de hostie en de beker die tijdens de mis werden aangeboden, een afgodische gruwel waren. Vervolgens besluiten we een feestmaal te houden en zelf het avondmaal te vieren, en een katholieke kerk schenkt ons een heleboel ouwels, een heleboel hosties. Sommige mensen zeggen: 'Die kunnen we niet eten. Dit zijn de hosties van de mis. Dit is een gruwel.' Andere mensen zeggen: 'Ik weet het niet. Ze zijn net zo goed als alle andere crackers. Waarom niet?'

Er zouden mensen zijn die ze konden eten zonder er iets bij te voelen, zonder zich er ook maar iets slechter door te voelen, en voor hen zou het geen probleem zijn. Anderen zouden misschien zeggen: 'Nou, hij kan het doen. Ik denk dat ik het ook kan proberen.' Als zij katholiek waren opgevoed en er zo aan gewend waren, zou alleen al

het eten ervan misschien het hele gevoel bij hen terugbrengen van de afgoderij die het in hun vroegere leven vertegenwoordigde. Ze zouden die dingen niet kunnen eten zonder er geestelijk op te reageren, zonder dat het een soort gemeenschap met deze heidense geest werd.

Paulus zei: ‘Luister, misschien kun jij vlees eten dat aan afgoden geofferd is zonder dat het ook maar iets voor je betekent. Misschien is het voor jou gewoon een stuk vlees, en meer hoeft het niet te zijn, want voor God is het ook niets meer dan dat. Maar sommige mensen hebben die vrijheid niet in hun geest. Als sommige mensen samen met jou aan dat feestmaal deelnamen, zouden ze het eten van het vlees niet kunnen losmaken van de gevoelens van toewijding aan de afgod die ze vroeger hadden.’

Dit is waar het om gaat: sommige christenen kunnen zulke dingen eten, en andere christenen zouden dat niet moeten doen omdat ze op dat gebied die vrijheid niet hebben. Maar degenen die die vrijheid niet hebben, zouden door jouw voorbeeld aangemoedigd kunnen worden om te doen wat jij doet. Jij bent misschien sterk genoeg om het te doen; zij misschien niet. Maar als ze, doordat ze jou het zien doen, zeggen: ‘Nou, als hij het kan doen, kan ik het ook,’ dan kunnen ze terecht komen in iets wat voor hen zonde is. Ook al is het op zichzelf misschien geen zonde voor jou, voor hen kan het wel zonde zijn, en door jouw voorbeeld te volgen kunnen ze ertoe gebracht worden.

Een vriend van mij in Santa Cruz is er heel sterk op tegen dat christenen ook maar enige alcohol gebruiken. We bespreken dat bijna elke keer als ik daar ben, omdat ik er niet zo sterk op tegen ben. Hoewel ik zelf geen alcohol drink, zie ik geen Bijbelse reden om sterk gekant te zijn tegen elk gebruik van alcohol. Maar hij brengt dit punt vrij vaak ter sprake, en het is een terecht punt. Stel dat jij ergens pizza gaat eten en er een biertje bij drinkt, en het heeft geen invloed op je, en je houdt het bij één biertje of wat dan ook. Maar iemand anders die een drankprobleem heeft, gaat ook uit, ziet jou dat doen en zegt: ‘Nou, als Steve het kan drinken, dan kan ik het zeker ook.’ Maar misschien kan die persoon dat in werkelijkheid niet. Misschien zou het drinken ervan iets zijn wat hem ten val zou brengen, iets waarover hij zich schuldig zou voelen, of zelfs iets waardoor hij weer overmatig zou gaan drinken.

Het is duidelijk dat niet alles wat sommige mensen kunnen doen, ook veilig door anderen gedaan kan worden. Het heeft te maken met een zwak geweten; het heeft te maken met een persoonlijke zwakte van karakter. In 1 Korinthe 8 tot en met 10 spreekt Paulus erover dat christenen die wel de vrijheid hebben om vlees te eten dat aan afgoden geofferd is, die vrijheid om verschillende redenen opzij moeten zetten en het niet moeten doen. Eén reden is hoezeer sommige mensen van streek raken wanneer ze jou het zien doen, omdat zij die vrijheid niet hebben. Een andere reden is dat ze je misschien zelfs nadoen en het ook doen, terwijl ze er niet mee kunnen omgaan. Het zou eenvoudigweg liefdevoller zijn als jij je vrijheid beperkte.

Uit het lezen van 1 Korinthe 8 tot en met 10 kun je opmaken dat sommige christenen in Korinthe zich uitbundig aan deze vrijheid overgaven en die zelfs onder de neus wreven van hun meer gebonden, wettischer broeders. Ze gingen zelfs zo ver dat ze niet alleen vlees aten dat aan afgoden geofferd was, maar ook naar de eigenlijke feestmaaltijden in de afgodstempels gingen. Paulus gaat daarop in en zegt tegen hen dat ze dat niet moeten doen.

Dat is, zou ik zeggen, het vierde probleem dat Paulus in Korinthe moet behandelen. Ik zet vijf problemen in Korinthe op een rij. Het vierde was dat sommigen misbruik maakten van hun vrijheid, en Paulus moest dat in de hoofdstukken 8 tot en met 10 behandelen.

13

Wanorde tijdens de samenkomsten

Het vijfde probleem dat Paulus moest behandelen, was dat er blijkbaar chaos heerste in de samenkomsten van de gemeente in Korinthe. Die chaos nam verschillende vormen aan. Eén vorm was dat vrouwen tijdens de samenkomst de geldende fatsoensnormen voor kleding van zich afwierpen. In het specifieke geval dat Paulus behandelt, ging het om hoofdbedekking. De kwestie van hoofdbedekking zal later, wanneer we 1 Korinthe doornemen, een hele lezing in beslag nemen. Je zult dan ontdekken — of eigenlijk kun je het nu al weten, want ik kan je vertellen dat ik persoonlijk niet denk dat de kwestie van hoofdbedekking iets is wat universeel van toepassing is op alle culturen. Maar het probleem van ongepaste kleding kan dat zeker

wel zijn. In dat specifieke geval geloof ik dat het afwerpen van de hoofdbedekking van hun kant meer was dan een kwestie van onzedige kleding. Het was een afwijzing van rollen, een afwijzing van hun juiste onderlinge verhoudingen, van de verhoudingen tussen man en vrouw. Dat probleem hebben wij tegenwoordig beslist ook. Dat was een van de dingen die wanordelijk waren aan hun samenkomsten: vrouwen die hun rol van zich afwierpen en zich ongepast kleedden.

Ook in hoofdstuk 11 behandelt hij een ander probleem van chaotische samenkomsten, iets wat er tijdens hun samenkomsten gebeurde. Dat vond plaats aan de avondmaalstafel, die blijkbaar deel uitmaakte van een feestmaaltijd. Het was geen symbolisch gebaar met slechts een paar kleine beetjes voedsel en wijn, maar werkelijk een feestmaaltijd, een liefdemaaltijd. Ze gebruikten hun avondmaalsmaaltijd, en sommigen waren eenvoudigweg hebzuchtig en hielden geen rekening met anderen. Ze namen meer dan hun deel, zozeer zelfs dat bepaalde gerechten op waren voordat iedereen de kans had gekregen ervan te nemen. Sommigen gingen hongerig weg en anderen namen veel meer dan ze zouden moeten. Ook dat was nogal chaotisch.

Dan is er nog een derde probleem van chaos in hun samenkomsten. Dat had te maken met de manier waarop er in de gemeente tegen gaven werd aangekeken en waarop die werden gebruikt. Paulus wijdde drie volledige hoofdstukken aan de bespreking daarvan, hoofdstuk 12 tot en met 14. Vooral bij het lezen van hoofdstuk 14 krijg je de indruk dat de gave van tongen een gave was die de Korinthiërs bijzonder aantrekkelijk vonden. Het was een gave waarin ze zich verlustigden. Blijkbaar nam die tijdens hun samenkomsten een opvallende plaats in. Paulus moest enkele instructies geven over hoe de gave van tongen gebruikt moest worden op een manier die opbouwend is voor iedereen, en niet alleen een zegen voor degene die haar gebruikt.

14

Liefde als antwoord op de gemeenteproblemen

Opnieuw loopt door zijn hele bespreking hiervan de gedachte dat liefde ertoe doet tijdens de samenkomst. Liefde is het enige wat ertoe doet. Midden in die bespreking van de gaven staat 1 Korinthe 13, dat over liefde gaat. Een van onze eerdere docenten over 1 Korinthe begon zelfs iedere lezing met het voorlezen van 1 Korinthe 13. Voordat

hij toekwam aan het materiaal dat op dat moment aan de orde was, las hij heel 1 Korinthe 13 voor. Om je de waarheid te zeggen, is dat geen slecht idee. Ik denk niet dat ik dat ga doen, maar we moeten ons hiervan bewust zijn.

1 Korinthe 13 bevat de centrale gedachte, niet alleen van het boek 1 Korinthe, maar van het christendom zelf: wat liefde inhoudt. Alle problemen die zich in Korinthe voordeden, hadden eenvoudig opgelost kunnen worden door een beroep te doen op liefde voor elkaar. Al die dingen schenden de fundamentele christelijke gezindheid: elkaar liefhebben. Denk aan meer dan je deel van het voedsel nemen tijdens de avondmaalsmaaltijd, of elkaar voor de rechter slepen. Denk ook aan gaven zo gebruiken dat alleen jijzelf erdoor gezegend wordt en niemand anders, en dat ze de samenkomst beheersen. Of aan je vrijheid gebruiken op een manier die een ander aanstoot geeft of zelfs kwetst.

De voornaamste gedachte die Paulus op verschillende plaatsen naar voren brengt wanneer hij deze problemen bespreekt, is de verplichting die wij hebben om elkaar lief te hebben. Natuurlijk heeft hij daar een heel hoofdstuk aan gewijd, dat zeer beroemd en bekend is en meestal het hoofdstuk over de liefde wordt genoemd.

Dat zijn de vijf problemen die er in de gemeente waren: verdeeldheid, immoraliteit, en in het bijzonder incest, rechtszaken, misbruik van persoonlijke vrijheid en chaotisch gedrag tijdens de aanbidding, bij de gezamenlijke bijeenkomst.

15

Vragen over huwelijk, afgodenoffers en gaven

Naast die vijf problemen die Paulus in deze brief behandelde, zijn er vijf zaken waarover ze blijkbaar vragen hadden gesteld. De eerste die ter sprake komt, staat in hoofdstuk 7 en heeft te maken met getrouwd of alleenstaand zijn. In dat hoofdstuk staat een zeer uitvoerige bespreking van de voor- en nadelen van alleenstaand of getrouwd zijn. Paulus was zelf alleenstaand, en waarschijnlijk waren zijn reisgenoten dat ook, de meesten van hen, zo niet allemaal. En waarschijnlijk speelde ook mee dat Jezus Zelf alleenstaand was. Dat gaf sommige mensen sterke redenen om te geloven dat de ongehuwde staat de meest christelijke levensstaat was.

Paulus geeft aan dat alleenstaand zijn een wenselijke levensstaat is, maar hij is ook zeer realistisch en zegt:

Maar laat vanwege allerlei vormen van hoererij iedere man zijn eigen vrouw hebben en iedere vrouw haar eigen man.

1 KORINTHE 7:2

Hij geeft aan dat getrouwd zijn eveneens een gave is. Hij zegt dat de één deze gave ontvangt en de ander een andere gave. In die specifieke context bedoelt hij daarmee een gave om alleenstaand te zijn of een gave om getrouwd te zijn. Dus bespreekt hij in 1 Korinthe 7 de voor- en nadelen van getrouwd of alleenstaand zijn. Blijkbaar hadden ze daar vragen over gesteld.

Een tweede zaak waarover ze vragen lijken te hebben gesteld, heeft te maken met vlees dat aan afgoden geofferd was. We hebben hier al over gesproken, maar in hoofdstuk 8, vers 1, zegt hij:

En wat de afgodenoffers betreft: wij weten dat wij allen kennis bezitten. De kennis maakt opgeblazen, maar de liefde bouwt op.

1 KORINTHE 8:1

en dan begint hij aan deze bespreking, waarin hij uiteindelijk hun probleem behandelt dat ze hun vrijheid gebruikten op een manier die te weinig liefdevol was. Maar het lijkt erop dat zij hierover duidelijkheid wilden. Sommige mensen aten vlees dat aan afgoden geofferd was en deden dat openlijk. Is dit goed? Mag dit? Is dit christelijk?

Ze wilden antwoord van Paulus, en dat geeft hij in hoofdstuk 8 tot en met 10. De kwestie van vrouwen en hun gedrag tijdens de aanbidding was blijkbaar ook iets waarnaar ze hem hadden gevraagd: de kwestie van hoofdbedekking. Het lijkt erop dat hij hun niet alleen onderricht geeft over iets waarvan hij heeft gehoord, maar over iets waarover ze van hem een uitspraak wilden, in hoofdstuk 11, vers 3 tot en met 16.

Dan is er ook de kwestie van de geestelijke gaven. Ik heb al gezegd dat ze die blijkbaar op een wanordelijke manier gebruikten. Het lijkt erop dat ze daar enig onderwijs over wilden. Hoofdstuk 12, vers 1:

Wat nu de geestelijke gaven betreft, broeders, wil ik niet dat u onwetend bent.

1 KORINTHE 12:1

en daarover gaat hij drie hoofdstukken lang verder, hoofdstuk 12 tot en met 14.

16

De opstanding tegenover het Griekse denken

Hoofdstuk 15, het enige hoofdstuk waarover we naast hoofdstuk 16 nog niet echt hebben gesproken, gaat over de opstanding. Het lijkt erop dat dit misschien ook iets was wat ter sprake kwam in de brief die aan hem was gestuurd. Mogelijk hebben ze hem enkele specifieke dingen over de opstanding gevraagd, want hij zegt bijvoorbeeld in 1 Korinthe 15:35:

Maar, zal iemand zeggen, hoe worden de doden opgewekt en met wat voor lichaam komen zij terug?

1 KORINTHE 15:35

Hier loopt hij misschien alleen vooruit op wat iemand zou kunnen vragen. Maar omdat hij hiervoor al vragen uit hun brief heeft beantwoord, lijkt het heel goed mogelijk dat dit het soort vragen over de opstanding was dat de mensen in die brief stelden.

De reden dat dit in een gemeente besproken moest worden, was waarschijnlijk dat ze cultureel gezien Grieken waren, en volgens de Griekse filosofie was fysieke materie slecht. De Griekse filosofen beschouwden de dood als een welkome bevrijding van het lichamelijke. De geest van de mens, die goed is en normaal gesproken opgesloten zit in een gevangenis van vlees, wordt op het moment van de dood vrijgelaten en komt dan

in zijn ware geestelijke vrijheid. Maar toen ze over de opstanding hoorden, vonden ze dat ongepast. Waarom zou God het lichaam, het verdorven vlees, opwekken en een geest daar opnieuw in gevangenzetten?

De leer van de opstanding viel helemaal niet goed bij de Atheners, zoals je weet. Toen Paulus op de Marsheuvel predikte, luisterden de mensen namelijk aandachtig totdat hij de opstanding van Jezus uit de doden noemde. Toen wilden ze niet meer luisteren. Ze lachten hem uit en bespotten hem. De Korintheïers waren eveneens Grieken, en blijkbaar waren er sommigen in de gemeente die inderdaad zeiden dat er geen opstanding was. In 1 Korinthe 15:12 zegt hij:

Als nu van Christus gepredikt wordt dat Hij uit de doden is opgewekt, hoe kunnen sommigen onder u dan zeggen dat er geen opstanding van de doden is?

1 KORINTHE 15:12

Sommigen zeiden dus blijkbaar precies dat: dat er geen opstanding van de doden is. Paulus geeft daar in hoofdstuk 15 natuurlijk uitvoerig antwoord op.

17

De partijen en de opening van de brief

Zo is het boek ingedeeld. We gaan nu hoofdstuk 1 behandelen. Ik weet niet of ik ter inleiding nog iets anders moet zeggen. Er zijn trouwens verscheidene theorieën naar voren gebracht waar ik niet veel waarde aan hecht. Men probeert daarbij tussen de regels door te lezen en vast te stellen welke specifieke filosofische partijen invloed uitoefenden op de gemeente in Korinthe. Dat gebeurt vooral wanneer Paulus zegt:

Ik bedoel dit, dat ieder van u zegt: Ik ben van Paulus, ik van Apollos, ik van Kefas, en ik van Christus.

1 KORINTHE 1:12

Sommigen proberen precies vast te stellen wat de kenmerkende theologische overtuigingen van elk van deze partijen waren. Maar ik denk niet dat Korinthe ons genoeg informatie geeft om dat te kunnen zeggen, en ik ga daar niet verder over speculeren.

In 1 Korinthe 1 vormen de eerste negen verzen een vrij kenmerkende opening van een brief, zoals Paulus die gewoonlijk gebruikt, en in vers 10 komt hij ter zake. Maar laten we eerst naar die eerste negen verzen kijken.

Paulus, een geroepen apostel van Jezus Christus door de wil van God, en Sosthenes, de broeder, aan de gemeente van God die in Korinthe is, aan de geheiligden in Christus Jezus, geroepen heiligen, met allen die de Naam van onze Heere Jezus Christus aanroepen, in elke plaats, zowel hun als onze Heere: genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Heere Jezus Christus.

1 KORINTHE 1:1-3

Het is duidelijk dat veel van deze drie verzen kenmerkend is voor de manier waarop Paulus een brief begon. Hij wenst hun genade en vrede toe en maakt duidelijk wie hij is en wie zijn toehoorders zijn. Eén ding roept misschien wel een vraag op, namelijk de verwijzing naar onze broeder Sosthenes. In de meeste brieven van Paulus staat er Paulus en Timotheüs, en Silas of Silvanus, mannen van wie de namen ons goed bekend zijn. Sosthenes is geen bekend personage. Toch wordt hij samen met Paulus aan het begin van deze brief genoemd als iemand die samen met Paulus zijn groeten overbrengt.

18

Sosthenes en de rechtszaak voor Gallio

Volgens Handelingen 18, vers 17, was deze man Sosthenes blijkbaar, voordat Paulus naar de stad kwam, de leider van de synagoge in Korinthe. In Handelingen 18:17 staat:

Toen grepen alle Grieken Sosthenes, het hoofd van de synagoge, en sloegen hem vóór de rechterstoel. Gallio trok zich echter niets van deze dingen aan.

HANDELINGEN 18:17

Als je je de gebeurtenissen eromheen niet meer herinnert: dit was toen Gallio pas tot landvoogd van Achaje was aangesteld. De Joden in Korinthe probeerden ervoor te zorgen dat de prediking van Paulus uit de stad werd verbannen. Ze beweerden dat het een godsdienst was die in het Romeinse Rijk niet wettig was. De Romeinen hadden het beleid dat ze, wanneer ze een gebied veroverden, alle godsdiensten die daar al bestonden, lieten voortbestaan. Maar ze stonden niet toe dat er binnen hun rijk nieuwe godsdiensten werden gesticht. Het jodendom, dat al bestond voordat de Romeinen Judea veroverden, was dus een wettige godsdienst. Het werd door de Romeinse wet beschermd. Je mocht Jood zijn. We weten echter dat het christendom ontstond nadat het Romeinse Rijk dat gebied had veroverd. Als het daarom als een afzonderlijke godsdienst naast het jodendom werd beschouwd, zou het strikt genomen een onwettige godsdienst zijn geweest, omdat het nieuw was. Het bestond daar niet voordat de Romeinen kwamen. Het ontstond tijdens de Romeinse bezetting van Palestina. Als het christendom dus als een op zichzelf staande godsdienst werd beschouwd, zou het als een onwettige godsdienst worden gezien.

De Joden in Korinthe probeerden de landvoogd, die kort daarvoor uit Rome was gekomen, ervan te overtuigen dat Paulus een verboden godsdienst predikte. Het was een godsdienst die in het Romeinse Rijk niet wettig was, iets nieuws en ongekennd. Gallio zag echter niet dat het iets nieuws was. Hij kon geen verschil zien tussen wat

Paulus predikte en wat de Joden zelf geloofden, en de Joodse godsdienst was toegestaan. Hij zag de prediking van Paulus ten onrechte als een stroming binnen het jodendom, en dus als een godsdienst die wettelijk beschermd werd.

In Handelingen 18:14 staat:

Maar toen Paulus zijn mond wilde openen, zei Gallio tegen de Joden: Als er een of ander onrecht of een misdrijf begaan was, o Joden, dan zou ik u met reden verdragen;

HANDELINGEN 18:14

Daarna sloegen ze Sosthenes in zijn bijzijn, en hij schonk er geen aandacht aan. Als je tussen de regels door leest, is het heel duidelijk dat Gallio hun op geen enkele manier genoegdoening gaf. Hij kon dit niet anders zien dan als een interne twist binnen het jodendom. Het ging om vragen over hun eigen wet, die ze binnen hun eigen gelederen moesten oplossen. Dit was een verdeeldheid binnen hun eigen godsdienstige stelsel.

Het was destijds werkelijk in het voordeel van Paulus en het christendom dat Gallio het christendom niet als iets nieuws en ongekends zag, want anders zou hij het verboden hebben. Dit schiep enige tijd een precedent, ten minste totdat de tempel van Jeruzalem werd verwoest en duidelijk werd dat het jodendom verdwenen was, terwijl het christendom zelfstandig bleef voortbestaan. Tot die tijd werd het christendom aangezien voor een stroming binnen het jodendom. Dat was juridisch in zijn voordeel, maar theologisch in zijn nadeel.

Toen de heidenen door judaïseerders ervan overtuigd werden dat het christendom in feite een stroming binnen het jodendom was, bracht dat de veronderstelling met zich mee dat ze besneden moesten worden en al die andere dingen moesten doen waar Paulus tegenin moest gaan. Deze identiteitscrisis die het christendom tot 70 na Christus had, bracht dus voor- en nadelen met zich mee. Was het jodendom, of was het iets anders? Wat de Romeinen betrof, vond Paulus het prima als zij dachten dat het jodendom was. Dat betekende namelijk dat het door de wet beschermd werd in plaats van door de wet vervolgd.

[Vertalersnoot: het eerder aangehaalde Handelingen 18:17 noemt ‘alle Grieken’ als degenen die Sosthenes grepen. De spreker schrijft het optreden in zijn uitleg toe aan de Joden; die discrepantie staat ook in de Engelse bron.]

19

Sosthenes en Crispus worden christenen

De Joden waren gefrustreerd door Gallio's beslissing. Om hem ertoe te brengen aandacht te schenken aan hun klacht, grepen ze Sosthenes, hun eigen leider van de synagoge. De synagoge was een Joodse organisatie, geen christelijke. De Joden sloegen hun eigen leider van hun eigen synagoge in het bijzijn van de Romeinse stadhouder. Ze wilden hem daarmee schokken, zijn aandacht trekken of hem ertoe brengen hen serieuzer te nemen. Maar er staat dat het hem niets kon schelen. Hij schonk geen aandacht aan deze dingen. Ze sloegen Sosthenes dus gewoon voor niets.

Waarom sloegen ze hem? Vrijwel zeker omdat het geschil over het christendom ging en Sosthenes tegen die tijd waarschijnlijk christen was geworden. Daarom zouden de Joden juist hem eruit pikken om hem te slaan: om te laten zien dat hij, hoewel hij een leider van een synagoge was, niet een van hen was. Wat hen betrof, was hij geen Jood. Hij was een van die christelijke ketters. Ze wilden de Romeinse stadhouder op aanschouwelijke wijze laten zien dat het jodendom en het christendom niet hetzelfde waren.

Sosthenes vond het hierna blijkbaar verstandig om Korinthe te verlaten. Hij was door zijn eigen volksgenoten mishandeld. Het lijkt heel duidelijk dat Sosthenes bij Paulus in Efeze was toen hij 1 Korinthe schreef. Paulus brengt de christenen daar dus de groeten over van hun eigen voormalige leider van de synagoge, die nu als christelijke volgeling hierin met Paulus verbonden was.

Het is interessant, want Crispus, de leider van de synagoge, wordt in 1 Korinthe ook genoemd als een gedoopte gelovige. In Handelingen 18:8 staat:

En Crispus, het hoofd van de synagoge, geloofde met heel zijn huis in de Heere; en velen van de Korintheïers die Paulus hoorden, geloofden en werden gedoopt.

HANDELINGEN 18:8

Blijkbaar gold dat ook voor Sosthenes.

Er kunnen meer synagogen in Korinthe zijn geweest, of er kunnen meerdere leiders van de synagoge zijn geweest. Crispus zou een van hen zijn geweest. Paulus vermeldt in 1 Korinthe 1:14 dat hij Crispus en Gajus in die stad had gedoopt. In Handelingen 18 worden twee leiders van de synagoge genoemd. Misschien waren ze allebei leiders van dezelfde synagoge. Het kan ook zijn dat er in de stad Korinthe genoeg Joden woonden om twee synagogen te hebben. Beide mogelijkheden kunnen waar zijn.

Het is interessant dat twee leiders van de synagoge door de prediking van Paulus christen werden. Dat is opmerkelijk, gezien het feit dat Paulus over het algemeen niet veel succes had onder Joden. Meestal had hij meer succes onder heidenen. Ondanks het algemene gebrek aan succes dat Paulus onder Joden had, slaagde hij er toch in twee Joden te bekeren die leiders van de synagoge waren. Sosthenes was dus bij Paulus toen hij dit schreef. Samen met zijn eigen groeten stuurt Paulus de groeten van deze man terug naar huis, aan de christenen daar.

20

Plaatselijke kwesties en raadselachtige teksten

Nu zegt hij in vers 2:

Aan de gemeente van God in Korinthe, aan degenen die in Christus Jezus geheiligd zijn en geroepen zijn om heilig te zijn, samen met iedereen die waar dan ook de naam van Jezus Christus, onze Heer, aanroept, hun Heer en de onze.

Het voornaamste wat aan dit vers opvalt, is de betekenis van de woorden ‘met allen die de Naam van onze Heere Jezus Christus aanroepen, in elke plaats’ in het volgende citaat:

aan de gemeente van God die in Korinthe is, aan de geheiligden in Christus Jezus, geroepen heiligen, met allen die de Naam van onze Heere Jezus Christus aanroepen, in elke plaats, zowel hun als onze Heere:

1 KORINTHE 1:2

De reden waarom ik daar iets over wil zeggen, is dat er in 1 Korinthe veel dingen staan, mogelijk meer dan in enige andere brief, die persoonlijk van aard lijken te zijn. Het zijn dingen die alleen de Korintheïers volledig zouden begrijpen of rechtstreeks zouden moeten toepassen.

Hij heeft het over dingen die tijdens hun samenkomsten voor aanbidding gebeurden: mensen werden dronken en andere mensen gingen hongerig weg. Dat probleem hadden beslist niet alle gemeenten, maar de Korintheïers hadden het wel. Het gebruik of misbruik van de gaven was iets wat kenmerkend was voor die gemeente. De incest die daar werd geduld en het feit dat christenen elkaar voor de rechter sleepten, waren specifieke kwesties. Die instructies waren niet aan alle christenen in het algemeen gericht, hoewel we de beginselen kunnen toepassen overal waar het probleem zich in een gemeente voordoet. Als er in een gemeente mensen zijn die elkaar voor de rechter slepen, kunnen we teruggaan naar 1 Korinthe 6 en zeggen: “Kijk wat Paulus daarover tegen de Korintheïers zei. Wij behoren hetzelfde beginsel op onszelf toe te passen.”

Niettemin is het volkomen duidelijk dat de brief heel persoonlijk was en aan een bepaalde gemeente gericht was. Dat blijkt bijvoorbeeld bijzonder duidelijk wanneer je in 1 Korinthe 11 leest over de kwestie van de hoofdbedekking. Wat daar duidelijk wordt, is dat we niet alles kunnen begrijpen wat Paulus zegt. Er zijn te veel

toespelingen op dingen die zij begrepen en wij niet. Hij legt nooit precies uit wat hij met hoofdbedekking bedoelt. Hij gaat ervan uit dat zijn lezers dit vanuit hun eigen cultuur wisten. Hij zegt:

Daarom moet de vrouw een teken van gezag op het hoofd hebben, omwille van de engelen.

1 KORINTHE 11:10

Hij geeft daar geen enkele verklaring voor, hoewel het een zeer raadselachtige uitspraak is in 1 Korinthe 11:10. Vermoedelijk had zijn onderwijs onder hen, gedurende de achttien maanden vóór dit moment, dat onderwerp al behandeld. Daarom hoefde hij het niet uitdrukkelijker te onderwijzen toen hij er in zijn brief op zinspeelde.

Er staan veel dingen in 1 Korinthe die bij ons overkomen als toespelingen op zaken die de Korintheïers zelf al zouden begrijpen, maar anderen misschien niet. In 1 Korinthe 15 stelt Paulus bijvoorbeeld de volgende vragen:

Wat zullen anders zij doen die voor de doden gedoopt worden, als de doden helemaal niet opgewekt worden? Waarom worden zij dan nog voor de doden gedoopt?

1 KORINTHE 15:29

Het is zeer de vraag wat die uitspraak betekent. We zullen die te zijner tijd bespreken, maar het lijkt duidelijk dat de lezers van Paulus wisten waar hij naar verwees.

21

De brieven lezen vanuit hun eerste lezers

Deze kenmerken van de brief maken duidelijk dat Paulus in de eerste plaats aan de Korintheïers schreef. Dat is een belangrijk punt dat we ons moeten realiseren, niet alleen met betrekking tot de brieven aan de Korintheïers, maar ook met betrekking tot andere brieven. Het gebruik dat hedendaagse christenen van de brieven maken, wordt

bepaald door het besef dat alles wat Paulus zei in de eerste plaats van toepassing was op zijn oorspronkelijke lezers. Alleen in het verlengde daarvan wordt het toegepast op andere christenen dan de oorspronkelijke lezers.

Wanneer we 1 Korinthe of enig ander boek lezen, lezen we de post van iemand anders. Of, zoals iemand het uitdrukte: het is alsof je naar één kant van een telefoongesprek luistert en probeert te raden wat de gesprekspartner die je niet kunt horen zegt, op grond van wat er wordt gezegd door de gesprekspartner die je wel kunt horen. In de meeste gevallen bestaat er al een relatie tussen Paulus en zijn lezers. Zij hebben hem horen prediken. In dit geval was hij achttien maanden bij hen. Zij kenden zijn onderwijs. Waarschijnlijk had hij hen grondig vertrouwd gemaakt met zijn leer en zijn overtuigingen. Daarom hoefde hij hier slechts kort naar bepaalde dingen te verwijzen, zoals hij dat ook in Thessalonicenzen deed.

Toen we 1 en 2 Thessalonicenzen bestudeerden, waren er toespelingen op dingen waarover hij zei:

Herinnert u zich niet dat ik u deze dingen zei, toen ik nog bij u was?

2 THESSALONICENZEN 2:5

En dus zegt hij:

En u weet wat hem nu weerhoudt, opdat hij op zijn eigen tijd geopenbaard wordt.

2 THESSALONICENZEN 2:6

Maar wij weten dat niet. Dat is nu precies het punt. Hij en zijn lezers wisten het, maar wij niet. Hij zegt:

Jullie weten wat het is. Ik heb jullie hierover verteld toen ik bij jullie was.

Dat is het soort gegeven waarmee we rekening moeten houden wanneer we de brieven proberen te begrijpen.

Er zijn dingen die niet voor ons geschreven zijn, maar voor hen. Dat betekent niet dat ze voor ons geen waarde hebben. Die hebben ze wel. Zoals ik al zei: wanneer er een vergelijkbare situatie bestaat waarin deze beginselen op ons eigen geval van toepassing zouden zijn, gelden ze uiteraard net zo goed voor ons als voor anderen, al komen ze soms in een andere culturele vorm tot uitdrukking. Toch blijven de beginselen waar en toepasbaar.

Maar het punt dat ik wil maken, is dat Paulus 1 Korinthe schreef zonder noodzakelijkerwijs te weten dat wij het zouden lezen. Daarom verduidelijkte hij dingen die voor ons onduidelijk zijn niet door vooruit te denken: ‘Die Amerikanen gaan dit over tweeduizend jaar lezen. Ze zullen dit begrip niet begrijpen, dus zal ik het hier uitleggen.’ Hij had zijn lezers in gedachten. Hij wist wie ze waren. Hij kende hun cultuur en hun referentiekader. Hij wist wat hij hun al had verteld en hoeveel algemene kennis zij al met hem deelden. Hij schreef hun alsof ze bepaalde dingen wisten.

22

Plaatselijke voorschriften vandaag toepassen

De reden waarom ik dit nu ter sprake breng, terwijl we het over vers 2 hebben, is dat hij de brief richt aan de Korintheïers, dat wil zeggen:

aan de gemeente van God die in Korinthe is, aan de geheiligden in Christus Jezus, geroepen heiligen, met allen die de Naam van onze Heere Jezus Christus aanroepen, in elke plaats, zowel hun als onze Heere:

1 KORINTHE 1:2

Sommigen zouden zeggen: ‘Nee, kijk, Paulus dacht bij het schrijven hiervan niet alleen aan de Korintheïers. Hij schreef dit aan allen op iedere plaats, niet alleen aan de gemeente in Korinthe, maar aan christenen overal, in alle tijden en op alle plaatsen.’

Toch denk ik niet dat die zinsnede zo juist wordt begrepen. Ik denk dat de verwijzing naar hen die op iedere plaats de Naam van de Heere Jezus Christus aanroepen, niet betekent: 'Dit zijn ook de mensen aan wie ik deze brief stuur.' Het betekent veeleer dat ook zij, net als de Korintheïers, geroepen zijn om heiligen te zijn. Niet alleen de Korintheïers zijn geroepen om heiligen te zijn. Zij zijn geroepen om heiligen te zijn samen met iedereen die de Naam van de Heere Jezus Christus aanroept. Met andere woorden, deze universele uitspraak over iedereen die de Naam van Jezus aanroept, waar diegene zich ook bevindt, verwijst niet naar de mensen aan wie de brief is gericht. Het verwijst naar wat hij zojuist over de Korintheïers heeft gezegd: dat zij geheiligd waren en geroepen om heiligen te zijn, samen met alle andere christenen. Alle christenen zijn geroepen om heiligen te zijn.

Ik benadruk dat, omdat het er wel degelijk toe doet wanneer je bij bepaalde passages komt, bijvoorbeeld die over hoofdbedekking. Zelfs bij gesprekken over hoe tongen in de gemeente gebruikt moeten worden enzovoort, kan het relevant zijn om te bedenken dat Paulus een bepaalde gemeente met een bepaald probleem in gedachten had. Hij zou sommige dingen misschien iets anders hebben geschreven als die gemeente in andere omstandigheden had verkeerd. Daarom zijn er misschien dingen die niet zonder meer rechtstreeks op alle gemeenten van toepassing zijn zoals ze dat op de gemeente in Korinthe waren. Als ze wel van toepassing zijn, moeten we bedenken op welke manier.

Ik denk in het bijzonder aan de voorschriften over hoofdbedekking, omdat het mij lijkt dat die voorschriften een afspiegeling zijn van de plaatselijke cultuur en van de verwachtingen van de heidenen om hen heen, maar ook van de christenen om hen heen. Toch zijn die verwachtingen in onze cultuur enigszins anders. Daarin zit een relevant beginsel. Het is onze taak om vast te stellen hoe dat beginsel, dat op die manier op de Korintheïers van toepassing was, van toepassing is op ons, die in deze tijd en op deze plaats leven, met onze cultuur zoals die is.

Ik probeer 1 Korinthe niet van zijn relevantie voor de hedendaagse gemeente te beroven. Ik zeg dat je die relevantie niet zo gemakkelijk kunt vaststellen door simpelweg te lezen en te zeggen: 'Nou, hier staat dat vrouwen hoofdbedekking moeten dragen, dus ik wil dat iedereen hier met hoofdbedekking binnenkomt.' Het is iets

ingewikkelder dan dat. Het lijkt meer op zeggen: ‘Deze gemeente, die toen op die plaats bestond, had dit probleem, en Paulus gaf hun deze voorschriften met betrekking tot dat probleem.’

Wij hebben niet precies hetzelfde probleem, in elk geval geen identiek probleem, maar misschien wel iets soortgelijks. Misschien hebben we iets wat daarmee overeenkomt. In dat geval zullen die beginselen beslist ook hier toegepast moeten worden. Maar hoe? Wat is in onze eigen cultuur het equivalent van wat Paulus bedoelde? Wat is de overdraagbare waarheid die vanuit wat hij tegen hen in hun tijd en op hun plaats zei, wordt overgebracht en evenzeer op ons van toepassing is? Dat is iets waarmee we in 1 Korinthe een aantal keren te maken zullen krijgen.

23

Paulus dankt voor Korinthe, maar niet Galatië

Laten we naar vers 4 kijken:

Ik dank mijn God altijd voor u, vanwege de genade van God die u gegeven is in Christus Jezus. U bent namelijk in alles rijk geworden in Hem, in alle spreken en alle kennis, naarmate het getuigenis van Christus bevestigd is onder u, zodat het u aan geen genadegave ontbreekt, terwijl u de openbaring van onze Heere Jezus Christus verwacht. God zal u ook bevestigen tot het einde toe, zodat u onberispelijk zult zijn op de dag van onze Heere Jezus Christus. God is getrouw, door Wie u geroepen bent tot de gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus, onze Heere.

1 KORINTHE 1:4-9

Op één niveau is dit gewoon weer zo’n passage van Paulus waarin hij zegt: ‘Ik dank God voor jullie.’ Zulke passages neemt hij aan het begin van veel van zijn brieven op. Bij de meeste gemeenten waaraan hij schrijft, zegt hij direct aan het begin, na zijn

eerste opening, iets over hoe hij God voor hen dankt wanneer hij voor hen bidt. Soms geeft hij hun zelfs een voorbeeld van het soort gebeden dat hij voor hen bidt. Maar bijna altijd dankt hij God voor hen.

Eén opvallende uitzondering springt eruit. Welke brief is dat? Galaten, om precies te zijn. Galaten is de enige brief waarin hij, in plaats van op de plek waar je dat zou verwachten te zeggen:

Ik dank God voor jullie, zegt:

Ik verwonder mij erover dat u zich zo snel afwendt van Hem
Die u in de genade van Christus geroepen heeft, naar een
ander evangelie,

GALATEN 1:6

Het is blijkbaar de enige gemeente waarvoor Paulus vond dat hij God niet kon danken voor wat daar gebeurde. Dat is interessant als je bedenkt dat hij God wel dankte voor Korinthe, ook al gebeurden daar afschuwelijke dingen. Mensen werden dronken bij de avondmaalsgemeenschap en een man had een ongeoorloofde, incestueuze relatie met de vrouw van zijn vader. Dat waren dingen die Paulus met afschuw vervulden. Toch vond hij in de gemeente iets waarvoor hij God kon danken, en hij vertelt ons hier wat dat was.

Maar de Galaten bedreven, voor zover wij weten, geen immoraliteit en werden niet dronken. Ze werden alleen wettisch. En toch kon hij zichzelf er niet toe brengen God voor hun situatie te danken. Dat vind ik echt interessant.

24

Genade als rijkdom aan geestelijke gaven

Hij zegt:

Ik dank God altijd voor jullie, voor de genade die God jullie door Christus Jezus heeft gegeven.

De genade van God die aan jullie gegeven is, heeft met meer te maken dan alleen vergeving. Genade is meer dan alleen Gods barmhartigheid die ons gegeven wordt, Zijn kwijtschelding en Zijn onverdiende gunst. Dat is het wel. En chronologisch gezien komt dat beslist als eerste in ons leven. We kunnen geen enkele genade van God hebben voordat we die genade hebben ontvangen: de vergeving van zonden, de aanvaarding in de Geliefde, enzovoort.

Maar ik heb volgens mij in enkele van onze andere besprekingen, in Romeinen hoofdstuk 5, ook al gezegd — en er zijn veel plaatsen in de Bijbel waar dit ter sprake komt — dat genade meer is dan alleen vergeving. Genade is meer dan alleen gunst. Genade is dat God ons heel Zichzelf en al Zijn rijkdommen schenkt, ten koste van Christus. Genade wordt soms beschreven met het acrostichon ‘God’s riches at Christ’s expense’. Als je van elk van die woorden de eerste letter neemt, krijg je het Engelse woord ‘grace’: ‘God’s riches at Christ’s expense’.

Dat is beslist waar Paulus het hier over heeft wanneer hij zegt:

de genade die God jullie door Christus Jezus heeft gegeven, want hij werkt dit verder uit. Hij heeft het niet alleen over het feit dat ze behouden werden. Hij heeft het over de zichtbare uitingen van de werking van genade in hun gemeente, die de vorm aannemen van begiftigdheid. Wanneer hij die gedachte van de genade die hun gegeven was verder uitwerkt, zegt hij in vers 5:

U bent namelijk in alles rijk geworden in Hem, in alle spreken en alle kennis,

1 KORINTHE 1:5

— Gods rijkdommen ten koste van Christus —

Dat verschilt inhoudelijk of qua betekenis beslist niet van vers 7, waar hij zegt:

zodat het u aan geen genadegave ontbreekt, terwijl u de openbaring van onze Heere Jezus Christus verwacht.

1 KORINTHE 1:7

Ze zijn verrijkt; ze schieten in geen enkele gave tekort. Hij spreekt over hun begiftigdheid. In vers 5 noemt hij in het bijzonder spreken en kennis. Die worden later ook genoemd in zijn opsomming van de gaven van de Geest in hoofdstuk 12. Hij spreekt erover dat aan de één de gave van het woord van kennis wordt gegeven, en aan een ander verschillende uitingen.

25

Genadegaven ontvangen om anderen te dienen

Hier dankt Paulus God voor het feit dat deze mensen begiftigd zijn met geestelijke gaven. Deze gaven zijn een zichtbare uiting van de genade van God die hun gegeven is, van de rijkdom van de genade. Ik heb het je al eerder verteld, maar ik zal het nog eens noemen: het woord ‘gave’ is in het Grieks charisma. Daar komt het moderne woord ‘charismatisch’ vandaan, dat verwijst naar mensen die in de gaven van de Geest geloven. Charisma komt van een ander Grieks woord, charis, het Griekse woord voor genade. Charis is genade; charisma is een genadegave.

Elders spreekt Paulus over de gaven van de Geest als zichtbare uitingen van genade in ons leven. In Romeinen 12:6 zegt Paulus:

En nu hebben wij genadegaven, onderscheiden naar de genade die ons is gegeven:

ROMEINEN 12:6

Onze gaven verschillen van de gaven van anderen overeenkomstig het verschil in genade dat in ons leven zichtbaar wordt.

Als je naar 1 Petrus hoofdstuk 4 kijkt, worden de gaven van de Geest daar ook in verband gebracht met de zichtbare uiting van genade. In 1 Petrus 4:10–11 zegt hij:

Laat ieder de anderen dienen met de genadegave zoals hij die ontvangen heeft, als goede beheerders van de veelsoortige genade van God. Als iemand spreekt, dan als iemand die de woorden van God spreekt; als iemand dient, dan als iemand die dient uit kracht die God schenkt; zodat God in alles verheerlijkt wordt door Jezus Christus. Hem komt de heerlijkheid en de kracht toe, tot in alle eeuwigheid. Amen.

1 PETRUS 4:10-11

Dat wil zeggen: wees een goede rentmeester van de gave die je ontvangen hebt. Je hebt een gave; gebruik die op de juiste manier, als een goede rentmeester. Maar die gave is de veelvuldige genade van God die in je werkzaam is. Begiftigdheid is een genadegave. De gaven van de Heilige Geest komen van de Geest van genade. Dat staat in 1 Petrus 4:10–11.

26

Gods genade als kracht voor Paulus' werk

Een paar plaatsen in 1 Korinthe kunnen dit ook illustreren. Aan het einde van vers 9 in 1 Korinthe 3 staat:

Want Gods medearbeiders zijn wíj. Gods akker en Gods bouwwerk bent ú.

1 KORINTHE 3:9

De gemeente is Gods gebouw, waaraan gebouwd wordt. Paulus gebruikt die beeldspraak en zegt in vers 10:

Overeenkomstig de genade van God die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd en een ander bouwt daarop. Ieder dient er echter op toe te zien hoe hij daarop bouwt.

1 KORINTHE 3:10

— dat wil zeggen, het fundament van de gemeente, het gebouw van God. Hij spreekt over zijn evangelisatiewerk in die stad, over hoe hij daar de gemeente stichtte. Hij zegt dat hij dit als een wijs bouwmeester heeft gedaan.

Het lijkt misschien niet erg nederig om jezelf een wijs bouwmeester te noemen, dus hij maakt heel duidelijk:

Ik heb dit als een kundige bouwmeester gedaan, dankzij de genade die ik gekregen heb.

De wijsheid die hij aan de dag legde door de gemeente op een wijze manier te stichten, is in feite de zichtbare uiting van een genadegave. Het is de genade die hem gegeven was die hem in staat stelde dit te doen.

Kijk naar 1 Korinthe 15:9–10. Hij zegt:

Ik immers ben de minste van de apostelen — ik die het niet waard ben een apostel genoemd te worden, omdat ik de gemeente van God vervolgd heb. Maar door de genade van God ben ik wat ik ben, en Zijn genade voor mij is niet tevergeefs geweest. Integendeel, ik heb mij meer ingespannen dan zij allen; niet ik echter, maar de genade van God, die met mij is.

1 KORINTHE 15:9-10

waarmee hij de andere apostelen bedoelt, Hij zegt dat hij meer arbeid heeft verricht dan de andere apostelen. Dat klinkt niet als een erg nederige uitspraak, maar hij maakt duidelijk dat hij het eigenlijk niet zelf was:

Maar eigenlijk was ik het niet, maar de genade van God die met me was.

Het was een genadegave. Dat is genade die aan mij gegeven is. De gaven van de Heilige Geest zijn één manier waarop de genade van God zichtbaar wordt: het is bekrachtigende genade. Dat wij lijden verdragen met een genadige gezindheid, is een andere uiting van genade, genade die ons daartoe in staat stelt.

Wanneer Paulus in het bijzonder in 1 Korinthe 1:4 zegt:

Ik dank mijn God altijd voor u, vanwege de genade van God die u gegeven is in Christus Jezus.

1 KORINTHE 1:4

dan ontvouwt hij in de volgende verzen wat hij bedoelt. Hij verwijst daar naar de gaven, naar de rijkdom aan gaven van de Heilige Geest die hun geschonken zijn:

U bent namelijk in alles rijk geworden in Hem, in alle spreken en alle kennis,

1 KORINTHE 1:5

En opnieuw, in vers 7:

zodat het u aan geen genadegave ontbreekt, terwijl u de openbaring van onze Heere Jezus Christus verwacht.

1 KORINTHE 1:7

27

Het getuigenis bevestigd in of onder hen

Vers 6 staat natuurlijk tussen die twee verzen in. Nadat hij zegt:

Door Hem zijn jullie in alles rijk geworden, in alles wat jullie zeggen en alles wat jullie weten, zegt hij:

naarmate het getuigenis van Christus bevestigd is onder u,

1 KORINTHE 1:6

De Engelse weergave die ik hier bespreek, luidt letterlijk: ‘het getuigenis van Christus is in jullie bevestigd’. Die weergave is misschien ongelukkig.

[Vertalersnoot: de hierboven aangehaalde HSV heeft al ‘onder u’. De spreker bespreekt hier het verschil tussen ‘in jullie’ en ‘onder jullie’.]

Zoals het er staat, is er niets ketters aan. In jullie wordt het getuigenis van Christus bevestigd. We weten dat dit waar is, omdat de Bijbel zegt:

De Geest Zelf getuigt met onze geest dat wij kinderen van God zijn.

ROMEINEN 8:16

En in 1 Johannes staat:

Wie gelooft in de Zoon van God, heeft het getuigenis in zichzelf; wie God niet gelooft, heeft Hem tot leugenaar gemaakt, omdat hij niet geloofd heeft het getuigenis dat God van Zijn Zoon getuigd heeft.

1 JOHANNES 5:10

Deze innerlijke bevestiging is een Bijbels begrip. De vraag is echter of Paulus daar hier werkelijk over spreekt.

Ik denk in dit geval van niet, hoewel het zou kunnen. Als hij zegt dat het getuigenis van het Evangelie door de Heilige Geest in jullie hart bevestigd werd, en dat diezelfde Heilige Geest zichtbaar wordt door deze gaven van spreken en kennis, dan zou dat mogelijk zijn bedoeling kunnen zijn. Maar het woord ‘in’ in vers 6 is een woord dat

dikwijls ‘onder’, in gemeenschappelijke zin, betekent. Er zou kunnen staan dat jullie rijkelijk gaven van de Heilige Geest hebben ontvangen, zoals ook het getuigenis van Christus onder jullie bevestigd werd. Dat wil zeggen dat het aanvankelijk, toen Paulus kwam, bevestigd werd doordat dezelfde soorten gaven in hem werkzaam waren. Ze hadden oorspronkelijk de bevestiging van het Evangelie gezien doordat Paulus onder hen tekenen en wonderen verrichtte — niet in hen, maar onder hen. Het getuigenis van Christus werd onder hen bevestigd door hetzelfde soort verschijnselen waarvoor ze nu ontdekken dat ze zelf gaven hebben ontvangen.

28

Tekenen en wonderen bevestigen het Evangelie

Maar de gaven die dienden om het Evangelie voor hen te bevestigen, waren de gaven van Paulus. Dat wil zeggen: de gaven van de Geest die in Paulus aanwezig waren, de tekenen en wonderen die hij verrichtte. Om te bevestigen dat deze uitleg waarschijnlijk is, ga je naar 2 Korinthe 12. Paulus herinnert hen eraan dat hij oorspronkelijk naar hen toe was gekomen en tot hen had gepreekt. Ook herinnert hij hen aan de bevestigende bewijzen van het Evangelie die met zijn bediening gepaard gingen toen hij in Korinthe predikte. In 2 Korinthe 12:12 zegt hij:

De tekenen van een apostel zijn onder u verricht, in al mijn volharding, in tekenen, wonderen en krachten.

2 KORINTHE 12:12

Hij herinnert hen aan het Evangelie dat hij predikte toen hij bij hen was. Toen ik tot jullie predikte, ging mijn prediking gepaard met tekenen van mijn apostelschap. Die tekenen waren tekenen en wonderen en machtige daden, naast veel volharding van zijn kant. We weten dus dat Paulus, toen hij naar Korinthe kwam, niet alleen het Evangelie meebracht, maar ook bevestigende tekenen. Handelingen vermeldt dat niet, maar Paulus vertelt het ons in de brieven die hij aan de Korintheïers schreef. Die tekenen maakten deel uit van zijn genadegave in de Heilige Geest als apostel: tekenen van een apostel.

Let op 1 Korinthe 2:1–4. Hij zegt:

En ik, broeders, toen ik bij u kwam, ben niet gekomen om u met voortreffelijkheid van woorden of van wijsheid het getuigenis van God te verkondigen, want ik had mij voorgenomen niets anders onder u te weten dan Jezus Christus, en Die gekruisigd. En ik was bij u in zwakheid, met vrees en veel beven. En mijn spreken en mijn prediking bestonden niet in overtuigende woorden van menselijke wijsheid, maar in het betonen van geest en kracht,

1 KORINTHE 2:1-4

Hij herinnert hen opnieuw aan zijn eerste bezoek daar, toen hij de gemeente had gesticht.

Toen hij bij hen was, had hij niet vertrouwd op overtuigende argumenten om hen voor zich te winnen, maar op het zichtbaar tonen van de kracht van de Heilige Geest. Dat zouden de tekenen en wonderen zijn waarop hij in 2 Korinthe 12:12 doelde, waar hij sprak over de tekenen van zijn apostelschap.

Hij noemt dit zowel in 1 als in 2 Korinthe. Daarmee herinnert hij hen eraan dat hij hun destijds niet alleen woorden of argumenten gaf. Hij toonde hun ook de kracht van God om zijn woorden te bevestigen. Dit alles lijkt sterk te pleiten voor deze uitleg van hoofdstuk 1, vers 6, waar hij zegt:

naarmate het getuigenis van Christus bevestigd is onder u,

1 KORINTHE 1:6

Hij bedoelt: door dezelfde geestelijke kracht waarmee jullie jezelf nu begiftigd zien. Jullie zijn nu zelf begiftigd met precies die dingen die jullie mij zagen doen toen het Evangelie voor het eerst in jullie aanwezigheid werd bevestigd door het werk van de Heilige Geest via mijn eigen gaven, zegt hij.

In vers 7 staat:

zodat het u aan geen genadegave ontbreekt, terwijl u de openbaring van onze Heere Jezus Christus verwacht.

1 KORINTHE 1:7

Dit klinkt beslist alsof hij zegt dat de gaven van de Heilige Geest er zullen zijn totdat Jezus terugkomt. Hij zei dat de gemeente van Korinthe in geen enkele gave tekortschiet en in geen enkele gave tekort zal schieten terwijl zij wacht op de komst van de Heere.

Er zijn mensen die niet geloven dat de gaven van de Heilige Geest ook in onze tijd beschikbaar zijn. Dit is een van de verzen die hun stelling lijkt te weerleggen. Hun stelling is dat het tijdperk van wonderen, het tijdperk van de gaven van de Geest, eindigde toen het Nieuwe Testament voltooid was en de laatste apostelen gestorven waren. Nu we een voltooid Nieuwe Testament hebben, hebben we bovennatuurlijke gaven van de Heilige Geest niet langer nodig. Want die waren volgens hen nodig in de tijd voordat er een Nieuwe Testament was, terwijl het nog geschreven werd. Mensen hadden profetische gaven nodig. Ze hadden tongen en vertolking nodig. Ze hadden woorden van wijsheid en woorden van kennis nodig die openbaring gaven, en onderscheiding enzovoort, omdat ze de Schriften niet hadden. Die hebben wij nu wel om met gezag en definitief over deze dingen te spreken.

Het is een vindingrijke gedachte, maar er valt eigenlijk niet veel voor te zeggen. Nergens in de Bijbel staat dat de gaven zouden ophouden wanneer de apostelen stierven of wanneer het Nieuwe Testament voltooid was. Dit vers zelf lijkt juist het tegenovergestelde te leren: dat de gaven in wezen beschikbaar moeten zijn voor de gemeente en door de gemeente bezeten moeten worden zolang de gemeente nog wacht op de openbaring van Jezus Christus.

29

De openbaring van Jezus en het laatste Bijbelboek

Degenen die zeggen dat de gaven in onze tijd niet meer beschikbaar zijn, weten ook dat dit vers hier staat. Sommigen van hen hebben gezegd: ‘Je moet begrijpen wat hij bedoelt met de openbaring van onze Heere Jezus Christus.’ Het woord ‘openbaring’ is hier in het Grieks apokalupsis, of apocalyps, wat de onthulling betekent. Interessant genoeg is dat ook de naam van het laatste boek van ons Nieuwe Testament: in het Grieks de Apokalupsis. Wij noemen het de Openbaring van Jezus Christus, of sommigen zouden zeggen: de Openbaring van de heilige Johannes de Godgeleerde. Maar de letterlijke titel van het laatste boek in de Bijbel is de Apocalyps, of de Apokalupsis, de Openbaring. Dat is het woord dat hier wordt gebruikt.

Ik heb werkelijk mensen tegen mij horen zeggen dat zij geloven dat Paulus hier bedoelde dat de gaven van de Geest er zouden zijn totdat het boek Openbaring geschreven werd, terwijl we op de Apocalyps wachtten. Paulus wist op de een of andere manier dat Johannes op een later tijdstip, lang nadat Paulus gestorven was, dit visioen op het eiland Patmos zou zien en het boek zou schrijven, en dat daarmee het Nieuwe Testament voltooid zou zijn. Dat vind ik een heel, heel vergezochte gedachte. Om te beginnen is er nergens in de geschriften van Paulus ook maar een aanwijzing dat hij wist dat er ooit een verzameling geschriften zou bestaan zoals wat wij het Nieuwe Testament noemen. Hij schreef afzonderlijke brieven. Hij wist ongetwijfeld dat hij schreef met het gezag van de Geest van God, enzovoort. Maar nergens is er ook maar een aanwijzing dat Paulus wist dat zijn brieven samen met andere nieuwtestamentische geschriften zouden worden verzameld en in een boek met 27 boeken zouden worden opgenomen, met het boek Openbaring aan het einde. Hij zou al die dingen moeten weten om zijn uitspraak die betekenis te laten hebben.

Dit wordt dus aangevoerd door degenen die zeggen: ‘Met de voltooiing van het Nieuwe Testament is ook het boek Openbaring voltooid. Die gaven zijn niet langer nodig, want de gemeente zou in geen enkele gave tekortschieten terwijl zij daarop wachtte. Maar

wij wachten daar niet meer op, omdat we nu weten dat dit al gebeurd is. Dat boek is al geschreven. We kunnen het lezen wanneer we maar willen.' Nu is het Nieuwe Testament voltooid en hebben we de gaven niet meer nodig.

Voor mij is dat zo vergezocht dat het bijna te dwaas is om nog te weerleggen. Het is eisegese in plaats van exegese. Dat wil zeggen: je leest iets in de passage, in plaats van eruit te lezen wat die voor de lezers vanzelfsprekend zou betekenen. Toch is weerlegging nodig, omdat zoveel christenen een beroep doen op dit soort argumenten om de gaven van de Heilige Geest in onze tijd uit te sluiten, of ten minste wat zij 'tekengaven' zouden noemen, waarmee alles bedoeld wordt wat wonderbaarlijk is.

30

Bewaard tot het einde en de wederkomst

Hij vervolgt zijn nogal lange zin in vers 8. In de Engelse vertaling die ik gebruik, staat hier 'Die u ook zal bevestigen tot het einde toe'. 'Die' verwijst naar de Heere Jezus Christus, Degene Die het laatst genoemd werd in vers 7.

[Vertalersnoot: de spreker verstaat Jezus Christus hier als onderwerp. De hieronder aangehaalde HSV noemt expliciet 'God' als onderwerp.]

God zal u ook bevestigen tot het einde toe, zodat u onberispelijk zult zijn op de dag van onze Heere Jezus Christus.

1 KORINTHE 1:8

Eén ding is duidelijk: wat Paulus voor ogen heeft als het einde, het verste punt in zijn gedachtegang, is de dag van onze Heere Jezus Christus, die hij het einde noemt.

Dat pleit er beslist voor dat de openbaring van onze Heere Jezus Christus in vers 7 waarschijnlijk over hetzelfde gebeurtenis gaat, de wederkomst van Christus. Dat is uiteraard hoe iedereen de woorden van Paulus van nature zou opvatten, tenzij hij er een bepaalde bedoeling mee had om te proberen een andere leer te bewijzen die hiermee in strijd is.

Er zijn verschillende dingen te zeggen over vers 8. Eén daarvan is dat Jezus Christus je ook zal blijven bevestigen. In vers 6 zegt hij dat het getuigenis van Christus onder jullie, of mogelijk in jullie, door de Heilige Geest bevestigd is. Jezus zal jullie bevestigen, zal jullie daarin, in het Evangelie, blijven bevestigen tot het einde. Wanneer zou Christus ons niet langer op deze manier hoeven te bevestigen? Het spreekt vanzelf dat we, wanneer we dit leven verlaten, niet meer hetzelfde getuigenis van de Heilige Geest nodig zullen hebben.

Ook zullen we dan niet meer dezelfde soort ondersteuning van Jezus nodig hebben in onze christelijke wandel. Hij heeft duidelijk de wederkomst voor ogen. Eén ding dat ik echter wil aanwijzen, is dat ons verblijf hier op aarde eindigt met wat we gewoonlijk de opname noemen. Bij de opname worden we hier weggehaald. Dat zou duidelijk het punt zijn tot wanneer Paulus zegt dat we bevestigd, in stand gehouden en onberispelijk bewaard moeten worden: totdat we van hier worden opgenomen. Maar hij duidt dat tijdstip — de tijd waarop we wachten, de tijd die het einde van ons verblijf hier is — aan als de Openbaring van Jezus Christus. Hij noemt het het einde en ook de dag van onze Heere Jezus Christus.

Ik wijs daarop omdat degenen die een opname vóór de grote verdrukking onderwijzen, geloven dat de opname iets anders is dan de Openbaring. Zij zouden zeggen dat de wederkomst van Christus uit twee fasen bestaat. De eerste is de opname van de gemeente en de tweede de Openbaring van Christus vanuit de hemel. Zij beschouwen dit als technische termen voor twee verschillende fasen, de opname en de Openbaring. Beide maken deel uit van de wederkomst van Christus, maar worden door een aantal jaren van elkaar gescheiden, gewoonlijk zeven.

Dit lijkt dat niet te bevestigen. Paulus zegt dat we niet op de opname wachten, maar op de Openbaring van onze Heere Jezus Christus. Binnen het denken van de bedelingenleer betekent die term het tweede deel van de wederkomst, het deel dat helemaal aan het einde komt. We verwachten dat het dit betekent, omdat vers 8 zegt dat Christus ons tot het einde zal bevestigen. Niet slechts tot een gebeurtenis die zeven jaar vóór het einde plaatsvindt, maar tot het uiterste einde, zodat we onberispelijk mogen zijn op de dag van onze Heere Jezus Christus.

31

De dag van Christus en de dag van de Heere

Dit is een interessante uitdrukking. Hij komt alleen hier voor: de dag van onze Heere Jezus Christus. Paulus spreekt vaak over een dag waarnaar hij uitziет, maar soms wordt die de Dag van Christus genoemd. Soms wordt die de Dag van de Heere genoemd. In Filippenzen hoofdstuk 1, vers 6, is het de Dag van Christus.

Dit is alleen belangrijk vanwege de discussie tussen degenen die zeggen dat er wel een opname vóór de grote verdrukking is en degenen die zeggen dat die er niet is. Maar in Filippenzen 1:6 zegt Paulus dat hij juist hiervan overtuigd is:

Ik vertrouw erop dat Hij Die in u een goed werk begonnen is, dat voltooien zal tot op de dag van Jezus Christus.

FILIPPENZEN 1:6

De dag van Jezus Christus is duidelijk het moment waarop het werk voltooid zal worden. Wij zullen tot dan toe hier zijn. God zal tot die dag aan ons werken, de dag van Jezus Christus. Daarom kan niemand ontkennen dat de dag van Jezus Christus het moment is waarop de opname plaatsvindt. Wanneer God klaar is met ons als christenen op aarde, wanneer het met ons afgelopen is, wanneer Zijn project met ons voltooid is, is de Dag van Christus het laatste punt waarnaar wij hier op aarde uitzien. Daarom vindt de opname op dat moment plaats.

De aanhangers van de bedelingenleer zijn het hiermee eens. Zij zouden ermee instemmen dat de dag van Jezus Christus inderdaad de dag van de opname is. Waar zij het echter niet mee eens zouden zijn, is dat de Dag van de Heere hetzelfde is. In Handelingen hoofdstuk 2 citeert Petrus bijvoorbeeld Joël, en daar — Joël 2, ik bedoel Handelingen 2, vers 20 — staat:

De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, voordat de grote en ontzagwekkende dag van de Heere komt.

HANDELINGEN 2:20

Sommige mensen geloven dat de Dag van de Heere ook de dag van de opname van de gemeente is. Zelf vat ik deze specifieke verwijzing in Joël niet zo op. Veel mensen zien de Dag van de Heere als de wederkomst van Christus. Volgens hen zullen de maan in bloed en de zon in duisternis veranderen vóór die dag. Toch brengen veel mensen dat in verband met de grote verdrukking. Dat zou erop wijzen dat de grote verdrukking vóór de Dag van de Heere zal komen. En toch zullen wij hier zijn tot de Dag van Christus.

Als de Dag van Christus en de Dag van de Heere dus dezelfde dag zijn, brengt dat de aanhanger van de bedelingenleer in verwarring, omdat het betekent dat wij hier zullen zijn tot de Dag van de Heere, of de Dag van Christus. Maar deze gebeurtenissen, die zij met de grote verdrukking in verband brengen, zullen in werkelijkheid daarvoor plaatsvinden. Wij zullen dus voor die dingen hier zijn. Dat is in wezen hoe zij het probleem zien.

32

De dag van de Heere en het wereldeinde

Hoe ze het probleem oplossen, is door te zeggen: „Nou, de Dag van de Heere en de dag van Christus zijn niet hetzelfde. De dag van Christus is inderdaad de dag van de opname, maar de Dag van de Heere is een veel algemenere term voor een langere periode. Die strekt zich uit van de opname, door de hele grote verdrukking heen en nog verder, ook door het duizendjarig rijk heen. Die hele periode wordt de Dag van de Heere of de dag van God genoemd, en die is iets anders dan de dag van Jezus Christus.”

Deze kunstgreep is om één reden en slechts één reden bedacht: om het idee te vermijden dat de opname op hetzelfde moment plaatsvindt als de wederkomst van Christus. Als de Dag van de Heere en de dag van Christus dezelfde gebeurtenis zijn, weten we vanwege wat Paulus erover zegt dat we hier tot de dag van Christus zullen zijn. Dat betekent dat we hier tot de Dag van de Heere zullen zijn. En als de Dag van de

Heere inderdaad het einde van de wereld is, wat trouwens zo is als je naar 2 Petrus 3 kijkt, dan weten we dit. Dan betekent het dat we hier zullen zijn tot het einde van de wereld, wanneer de wereld wordt vernietigd. 2 Petrus, hoofdstuk 3, vers 10, zegt dat

Maar de dag van de Heere zal komen als een dief in de nacht.
Dan zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de
elementen brandend vergaan, en de aarde en de werken daarop
zullen verbranden.

2 PETRUS 3:10

Daarom moeten de aanhangers van de bedelingenleer zeggen: „De Dag van de Heere betekent een lange periode die het hele duizendjarig rijk omvat.” Ze geloven niet dat de hemelen voorbij zullen gaan wanneer Jezus terugkomt. Ze geloven dat dit duizend jaar later zal gebeuren, na het duizendjarig rijk. Omdat dat allemaal tijdens de Dag van de Heere zal gebeuren, moet de Dag van de Heere meer dan duizend jaar lang zijn om het duizendjarig rijk te omvatten.

Dat is allemaal onnodig. Daarmee probeert men iets in de passage te lezen om een leer te redden die er niet in staat, namelijk de opname vóór de grote verdrukking. Wat we kunnen zien, is dat Petrus zegt dat de Dag van de Heere het einde van het heelal is, het einde van de wereld zoals die nu bekend is. In vers 13 van hetzelfde hoofdstuk, 2 Petrus 3:13, zegt hij:

Maar wij verwachten, overeenkomstig Zijn belofte, nieuwe
hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont.

2 PETRUS 3:13

Het einde van de huidige hemel en aarde vindt plaats op de Dag van de Heere, wanneer die komt als een dief in de nacht.

33

Eén dag van wederkomst en eenheid in Christus

Maar is dat hetzelfde als de dag van Jezus, de dag van Christus, die het eindpunt vormt van ons verblijf hier op aarde? Het antwoord zou ook zonder een rechtstreekse uitspraak uit de Schrift kunnen worden afgeleid. Maar de enige plaats waar we een rechtstreeks antwoord op die vraag krijgen, is 1 Korinthe 1, vers 8. Als Jezus de Heere is, dan zou de dag van Jezus de Dag van de Heere zijn. Maar we hoeven niet alleen op die manier te redeneren. We kunnen het rechtstreeks uit de Schrift halen. Paulus zegt dat

God zal u ook bevestigen tot het einde toe, zodat u onberispelijk zult zijn op de dag van onze Heere Jezus Christus.

1 KORINTHE 1:8

Hij voegt die termen samen. Op sommige plaatsen is het de Dag van de Heere. In sommige gevallen is het de dag van Christus. Op deze plaats is het de dag van de Heere Jezus Christus. Daarmee wordt heel duidelijk gemaakt dat het één dag is die met al deze verschillende namen wordt aangeduid.

Het is een bepaalde dag: het einde van de wereld, wanneer Jezus terugkeert, wanneer de hemelen smelten en door vurige hitte vergaan, en wanneer wij worden opgenomen om de Heere in de lucht te ontmoeten. Dat is het moment waarnaar Paulus uitkijkt, en dat is het moment waarop de gaven zoals wij die nu kennen niet langer nodig zullen zijn, zoals hij later in hoofdstuk 13 ook zegt. Daar zullen we later over spreken.

Vers 9, 1 Korinthe 1:9:

God is getrouw, door Wie u geroepen bent tot de gemeenschap van Zijn Zoon Jezus Christus, onze Heere.

1 KORINTHE 1:9

Het woord gemeenschap, koinonia, betekent eenheid of het verenigd zijn. Wij zijn met Christus verenigd. Wij hebben gemeenschap met Christus, of zijn één met Hem. Vanuit Zijn trouw heeft Hij ons geroepen tot deze eenheid, deze gemeenschap die verbonden is met Zijn Zoon.

Omdat wij in Christus zijn, zijn wij één met alle anderen die in Christus zijn. Het is een gemeenschap, een eenheid. Dat is wat het woord koinonia aanduidt: eenheid en het met elkaar delen van wat men gemeen heeft. Soms denken we dat het woord gemeenschap een iets andere betekenis heeft, maar dit is wat het hier betekent: eenheid of het één zijn, verbonden met Zijn Zoon. Dit brengt hem bij het punt dat hij vervolgens wil behandelen, namelijk de verdeeldheid die in deze specifieke gemeente zichtbaar was.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Korinthe 5:9
- 1 Korinthe 5:11
- 1 Korinthe 16:8
- 1 Korinthe 16:17
- 1 Korinthe 5:1
- 1 Korinthe 7:1
- 1 Korinthe 8:1
- 1 Korinthe 12:1
- 1 Korinthe 1:12
- Handelingen 15:20
- Mattheüs 15:11
- Romeinen 14:17
- Handelingen 15:21
- 1 Korinthe 6:12
- 1 Korinthe 8:7-13
- 1 Korinthe 8:4
- 1 Korinthe 7:2

- 1 Korinthe 15:35
- 1 Korinthe 15:12
- 1 Korinthe 1:1-3
- Handelingen 18:17
- Handelingen 18:14
- Handelingen 18:8
- 1 Korinthe 1:2
- 1 Korinthe 11:10
- 1 Korinthe 15:29
- 2 Thessalonicenzen 2:5
- 2 Thessalonicenzen 2:6
- 1 Korinthe 1:4-9
- Galaten 1:6
- 1 Korinthe 1:5
- 1 Korinthe 1:7
- Romeinen 12:6
- 1 Petrus 4:10-11
- 1 Korinthe 3:9
- 1 Korinthe 3:10
- 1 Korinthe 15:9-10
- 1 Korinthe 1:4
- 1 Korinthe 1:6
- Romeinen 8:16
- 1 Johannes 5:10
- 2 Korinthe 12:12
- 1 Korinthe 2:1-4
- 1 Korinthe 1:8
- Filippenzen 1:6
- Handelingen 2:20
- 2 Petrus 3:10
- 2 Petrus 3:13
- 1 Korinthe 1:9

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.